

10678 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 2-వ తేది మంగళవారము } No. 154
నంపుటము ౧౦ } ఈ ధి రో ద్దా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, భాద్రపదమాస బహుళ షష్ఠి 2. } సంచిక ౧౫౪

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రుతిమోదినిగల మాయమందగదా. నకలుమందులవలన మోహముగలుగదు. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోహముగలుగదు. అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునంతటను వెలసినది.

దంతచూర్ణము.

మోహిని తైలము

తామర తైలము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొదుము.

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

మెదడునష్ట, కంటికి చికిత్స నిచ్చి, నుండరుల మోహాలావణ్యము లకు ప్రావణ్యము కరులను తెంచును.

చాల మంచిమందులతో కలియించేయబడి ప్రఖ్యాతిగాంచినది.

చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డబ్బీ 1-కి 1-2-0.

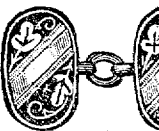
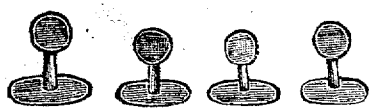
మొహములు ౫ల సీసా 1-కి 0-12-0 మాత్రము.

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-6-0

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కట్టివీడి, మదరాసు.

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచియున్నాము.

అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు.

మావద్ద చాలా కాలమునుండి లావాదేవి చేయుచున్న కాలాదారుల

ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశమువైననే వెండి, బంగారు బత్తాసులు, కఫ్ గుం

డీలు, బొంబాయి మొదలగునవి కూడ లాభమునే ప్రధానముగా యోచించక

నహాయార్థమై చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. సవరణబంగారు, సిల్వర్ వెండికి పూచీ జరగజును.

ఉమ్మడి రామయ్యశైలి, గురుసామి శైలి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు, 25 చెన్నామారుకోడు, మద్రాసు.

1842

6

"Agate" 2957

సెల్ ఫోన్ ఫిల్లింగు ఫ్రంట్

వే నాలు

రూ. 2-0-0] డబ్బు రూ. 15-0-0

గాజు పాతీలు రూ. 0-4-0, డబ్బు 1-14-0

గాజు పాతీలు } ,, 0-4-0, డబ్బు 1-14-0

కలములు } ,, 0-4-0, డబ్బు 1-14-0

కలర్ బాక్సు } రూ. 0-10-0

(6 పెన్సలు గలది) } డబ్బు ,, 6-0-0

వర్తకులకు (గోనుల విషయ మంచిమివను యివ్వ

బడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ,

860 గుంటూరు

శ్రీ బలిజేశ్వరి లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

సర్వకార్యశీలు (ప్రసిద్ధిపాటకము) 1-2-0

సామ్రాజ్యీయము (కృంగార్థము) 1-0-0

బుద్ధిమతివిలాసము (కవిజానము) 1-0-0

శివానందలహరి (ఆరము, పద్యములు) 1-0-0

సంపూర్ణరామాయణము 1-4-0

సంపూర్ణోత్తరరామాయణము 1-4-0

సతీతలసి (చరిత్రకావ్యము) 1-4-0

సువర్ణపాత్ర (spoiled by drink) 1-0-0

సుమతీదేవి (చరిత్రకావ్యము) 0-12-0

అనసూయ (చరిత్రకావ్యము) 0-12-0

రసపుత్రకదము (చరిత్రకావ్యము) 1-0-0

ఇతర గ్రంథము లన్ని దొరకును. ఆర్డరునుబట్టి కమీషను వర్తకులకు మంచి కమీషను.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

29-9-23 కనివారము నుండి 5-10-23 తేది శుక్రవారము వరకు

కనివారము, ఆదివారము లందు మాటిని ౪౫౫ ౩-15

గంటలకు జరుగును.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విందు

అను అద్భుత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్లెస్ హచ్చిన్స్ అను సుప్రసిద్ధమటుకుని అద్భుత

చర్యలు అమెరికా దేశమున అంతటను సుప్రసిద్ధి చెందియున్నది.

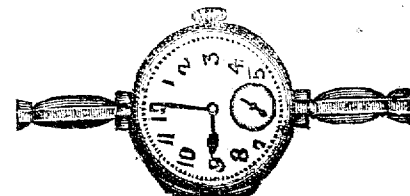
భిరుంగరము, ప్రేమ, అనూయిత, సాహసము మొదలగునవి ౫౫

(ప్రదర్శనము. కడపటివారము 10 భాగములు (5 ఉపకథలు)

గా మంట్ గ్రాఫిక్ కూడ ప్రదర్శింపబడును.

రోల్డ్ గోల్డ్ బ్రాస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీషు మోస్తరు చేతిగడియారం)

ఈగడియారములు జాబితా క్రిందనుండుగట్ గాను

సీమలా నుండి రప్పించబడినది. సరియైన కాలము చూపునటువంటి

చిన్ననెల గడియారము చూచుటకు అసలు బంగారపు గడి

యారమువలె వుండును. శ్రీ పురుషులు చేతిలో కట్టుకొనిన

ఎడల చేతికి బంగారపు ఆభరణమువలె వుండును గ్యారంటీ

4 సంవత్సరములు. రెవరపడుట యుక్తము. రోల్డ్ గోల్డ్ గడియార

ము రోల్డ్ గోల్డ్ గోలునుతో సహా రు 8-0-0

బ్రిటిష్ ప్రేడింగ్ కంపెనీ

పోస్టు బాక్సు నెం 1294. మదరాసు.

సర్వ మానవ సోదర భావ సంఘ ప్రచురణము

II

సోదర భావము—విద్యాభ్యాసము

సర్వం తపో జ్ఞాన మహింసతా చ ।
విద్యైశ్వర్యానాం చ సుఖతా చ ।
ఏతాని యో ధారయతే స విద్యాక్ ॥
స కేవలం యో పరతే స విద్యాక్ ॥

సర్వతా, తపస్సు (ఇంద్రియనిగ్రహము), జ్ఞానము, అహింస, విద్యాంశులయొడ విషయము (సన్మానము), శిలము, ఇవి యెవ్వనియందు ప్రకాశించునో, వాడే విద్యాంశుడు కాని కేవల పుస్తకపాఠముల తేనెవాడు కాదు.

శ్రీమతి ఆనీబెసెంటు అమ్మగారు “విద్యాభ్యాస మూల తత్త్వము” అను పుస్తకమున ఇట్లు నెలవచ్చియున్నాడు:—
“విద్యయన మానవుని ప్రజాసంఘమున ఒక ఆరాముగ తయార చేయుటగాని, ఇతరులతో ఏలాటి సంబంధములేని యొక వ్యక్తికి విద్యురపట మాత్రము కాదు. సంఘమునందొక్కొక్కరును తామువేరుగాదు, తమ సుఖదుఃఖములు ఇతరుల సుఖదుఃఖములతో చేరి పరస్పరసంబంధము కలిగియుండును, అను గాధను సమ్యక్ము కలిగి ప్రవర్తించుట గంభీరవృద్ధి నూలము.”

విద్యావిషయమున సోదర భావమునకు లన్నింటికిని ఇదియే మూలసాధ్యము. పాఠశాలలయందును, కళాశాలలయందును ఇప్పుడు నేర్పుచున్న యెట్టివనగా, సమయోచితముగ జ్ఞానమును నేర్పి, జీవనోపాయమునకై పోరాడుటకు తయారు చేయబడి యున్నదిగాని, ఉత్తరోత్తరా, మానవుడు తన పౌరధర్మమును చక్కగ గ్రహించి నెరవేర్చుటకుగాని, తమ తమ జవాబుదారీని పూర్వముగ గ్రహించుటకుగాని యోగ్యతను కలిగించుట లేదు, సంక్రమాముగ, ఇప్పటివద్ద భేదబుద్ధిని బలపరచునది, కావున పూర్వముకాదు. విద్యయొక్క ముఖ్యలక్ష్యము శ్రీయుతి బాబూ భగవాన్ దాసుగా ఇట్లు వర్ణించియున్నాడు:—

“దృఢమై తేనెపుగల మనస్సును, బలపరచుట, సేవకుల యొక్క గాని ఇతరులయొక్క గాని సహాయమును ఎదురచూడక, తాముచేసవలసిన కార్యములకు నెరవేర్చుటకు శక్తిసామర్థ్యములను పొందుటయొక్క అలవాటుపడించుట— యాకర్షణ స్నేహములకు పురాదినేయుట, తమ తమ హక్కులను మార్చుకొనక తమ జవాబుదారీలను మాడ చక్కగ నెరిగి వర్తించుట, సకల కళాకాస్త్రముల యందును చిరవశిగించుకొను శక్తి, తీవ్రతార్థములను గుర్తించి వానిని సాధించు విధానములను గ్రహించుట, ఇవియే విద్యురపట ముఖ్యవిషయములు, ఇవిన్నయిన శ్రీ కృష్ణుల విద్యాభ్యాసమున విశేషముగలవచ్చును.”

విద్యాభ్యాస విధానములలో ఒక్కొక్క మానవుని ఆభివృద్ధియొక భాగముగ మైనను, సంఘముదాతలను మానవుడు నెరవేర్చవలసిన ధర్మమును ప్రామాణ్యముగ నొక్కి నిరూపించుట అత్యవసరము. కావున విద్యనెక్కడలా, ఒక్కొక్కరి హక్కులను మాత్రముగాక జవాబుదారీలను సహా విద్యార్థిమనస్సునకు నాటినట్లు చేయుట అత్యవసరము. వారి జ్ఞాన శక్తిక్రమ ప్రమాణముగ విస్తరించుచురాగా, వారి ఆభిమానము, తన పాఠశాల, తన గ్రామపట్టణములు, దేశము, జాతీయము, కట్టడపట సకల ప్రపంచమునే ఆవలించవలెను.

విద్యార్థి ఇతరులపాఠకుల సందర్భ సన్నివేశము తెలుపడ వలెనను, తన్ను దామరచి పరిపాఠార్థిపియునిగ చేయబడి యుండవలెను. విద్యార్థి యెట్లు దృఢముగ ఒక భూలోకము మాత్రము కాదు. అదృశ్యములకు ఎన్నియో లోకములు ఆవరించియున్నవి. వాని స్వరూపస్వభావములు విద్యార్థికి తెలియునట్లు బోధించుటయొక్క, సర్వత్ర ఆత్మయొకటియే అను భావమును నెక్కొనవలెను. తద్వారా, భేదబుద్ధిభావములను మార్చి విశ్వభావమును, భూకడకు పశ్చాత్తాపములను బలపరచవలెను. కావున విద్యార్థి అభ్యసించు వాడుగు విధములగు విద్యను, అతనికి (1) దేశభక్తియు, (2) నీతిబోధ—సహచారము, (3) బుద్ధిపరిపాక—కాస్త్రజ్ఞానము, (4) చతురబోధ—అత్యవసరము, ఈ సోదర భావమున వృద్ధిచేయవలెను ఎన్నట్లుచేయవలెను.

బాల్యమునుండి విద్యాభ్యాసము పూర్తియగువరకును ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రామాణ్యముగ గమనించబడియున్నది. ఎట్టియన ఒక్కొక్కరును తన ఇతరులపాఠకుల సన్నివేశములందు—

ఆ యివగు పాఠకులయందునుండి మరే బాహ్యముగనుండి: నుకరే ఒక కుటుంబము గానీ, ప్రపంచముగ విస్తరించి ప్రపంచములే కానీ—తాను అతరి సుఖదుఃఖముల విషయమై కొంత జవాబుదారీగలవాడని యెరింగి దాని కనుకూలముగ తెలిపిలేటలతో పనిచేయుటవాడుగ తమరకంబలెను

ఈవిద్యాభ్యాసమున నైమెట్లులలో ఈతద్వేషమును సులభముగ నెరవేరుటకు ఆనే సోదరభావము కలవు. విద్యయన ఆటపాటలు, సంఘసమాజములు, వీరుతుంగు విద్యార్థులు తన లాభము, తన కీర్తి యనవల మరచి సమదాయపు ప్రాశస్త్యము కొరకు పాటుపడుట ముఖ్యలక్ష్యము. రాజ్యాంగస్వరూపముల యందు బోధ్యము పుష్కలమైన పరిశ్రమచేయుటద్వారా విద్యార్థులమనస్సులు జాగ్రత్తమునకు ముఖ్యములకు గొప్పవిషయములను గురించి యోచించుటయందు ప్రవర్తించును. ఇందుకు వార్తాపత్రికలను చదువుటయే చాలు. వీనిలను వారలభావములు, వాగ్విజ్ఞానము విశదించి విస్తరించును. ఇవిషయమున శ్రీయుతి జి. యస్. అరంజేజుగారిట్లు వ్రాసియున్నాడు:—“గౌరవవ్యవహారములయందు జరుపుటవలన పాఠకునియందు కేవల స్వాధ్యపరత్వము, అబ్బుబుద్ధియు తలయెత్తకుండ తొలగిపోవును. సంఘమున తెలివితో జవాబుదారీని కలిపించి ఎట్లు ప్రయోజనకారి కావచ్చునో తెలిసికొనవలెను”

నైమెట్లులలో నుండు విద్యార్థులకు రాజ్యాంగ వ్యవహారముల విషయములను పౌరధర్మముల చక్కగ నిర్వహించుట శక్తియును, విద్యభావమును అలరచుట కవకాశముకలుగును. క్రిందిమెట్లుల నుండుకారలకు దానికి బదులు “నీతిబుద్ధి” అనిగా పౌరధర్మముల బోధించు కాస్త్రము—అదే. ప్రయోజనము నొన గూర్చును. ఇప్పుడు పాఠశాలలయందు “నీతిబుద్ధి” అనగా రాజ్యాంగ వర్ధితియు, ప్రభుత్వ సిబ్బందియును తెలుపునదియని తలచుచున్నాను. అది చాలదు. నానావిధములకు కృతచరములయందు చక్కని మార్గముల కార్యముల నిర్వహించుటకు వలయుయోగ్యతను, శిలమును, కలగజేయుగల శిక్షయే “నీతిబుద్ధి” లేక పౌరధర్మకాస్త్రము. అది కాయలను, విశేషముతో నిర్వహించుకొనబడి తమ ఆదర్శములకు వృద్ధులభావాలై మార్చిభరించిన ఆదర్శములే యాదగిన తలపెట్టవలెను, లోబడి వర్తించు కృతచరము, సమయస్ఫూర్తి, కార్యనిర్వహణశక్తి, వీని యన్నింటికీ తోడు కానీచిరమగు తెలివీయు, నీతిబుద్ధి పరించుటవలన కలగవలసిన లక్షణములు. రాజీపాఠశాలలు, బాలభటసంఘము, అపాయములను ప్రభువు చిక్కి, ఏకాగ్రముగ క్రమ జను గుంపులు చేసేపుడు ప్రజలకు సహాయముచేయుట, ఈ నెక్కు మార్గములద్వారా లోక సేవ అత్యవసరమునకు వచ్చును అదినుండి విద్యార్థులయందు బలపడి, కలగమున దేశసేవయందు దుత్సాహమును, వృద్ధులు, బీదసాధులు, వ్యాధిపీడితులు మొదలగువారలకు సేవ చేయుట యందు దుత్సాహమును పుట్టించవలెను. ముఖ్యముగ శరీరకృష్టి పనిచేయుట గౌరవకారణమును విషయము ఎంత నొక్కి చెప్పినను చాలదు.

పాఠశాలలయందు నేర్పు విద్యులలో మరేబోధ కేవల మానవత్వమున చెప్పనే అక్కరలేదు. అది ఎల్లరు ఒక్కసారిని విషయము. అయితే ఒక్కొక్క మతమునందును పరస్పరవిరోధములగు నెక్కులాభములకు ఒక గొప్ప యుద్ధమిది. బాగుగ విచారించుచు ఈ భేదములు అయిఖ్యములగు అన్యవిషయములందే యున్నవిగాని ముఖ్యాంశములు కావు. అయినను పక్షపాత బుద్ధితో చూచువారలకు ఈ అన్యవిషయములు బాహ్యములు గను, అతిమఖ్యములుగను తోచును. తమ మత మొక్కటియే సత్యమనియు, అందరిని ఆచరమునకే మార్చవలె ననియు తలచు మతప్రచారకుల మార్గమును, ఇతర మతస్థులను నూషించి బాధించుటకు పాపముల మార్గమును, ఈ రెండును తప్పనిత్రోవలు. పాఠశాలలయందు వీనిని చొరగియరాదు. ముఖ్యాంశములం జూచి, అవి అన్ని మతములయందును ఒక్కటియే యనిబోధించి, సర్వమతసామరస్యము పాఠశాలలో నెక్కొనవలయును. ముఖ్యముగాని అల్పాంశముల నుండియే దురభిమానము, మాధ్యము పుట్టును. ముఖ్యాంశముల బోధించుటలో వీనికి చోటులేదు.

దేశానికి ప్రముఖమైన నైతిక మతబోధ సహకారి యగు, భగవద్గ్రంథములను, ప్రత్యేక భగవద్వ్యాయాసమున మానవోటి సేవకు శరీరమును పూర్వముగ లెర్పించుటవలన (శరీర సూత్రం భాగ భర్మసాధనం) ఎవరెవర పనిచేయుచుండుట ద్వారా, శరీరమున దాక్షిణ్యమును మరకుదవలెను కృద్ధియగును. వ్యాధిబీదములు లోకల పూరణము.

కాబురు, బాలికలు, పెక్కులకు చేరి అడగల ఆటలు, పాడగల పాటలును, ఒంటరిగ ఆడు ఆటపాటలకుమై శ్రేష్ఠము

అ. వానియందు పెక్కులకు చేరి విశేషత్యముతో పనిచేయుట అభ్యాస మగు. సుస్థిభావము, విశేషత్యము, అన్యోన్యసహకారిత్యము బలపడును.

విద్యాభ్యాసమున అదినుండి అంతమువరకును ఒక్కొక్క వ్యక్తియొక్క పరిణామమును గమనించుట చాలదు. ఒక్కొక్కరును సంఘమున నొక యంగముగ భావించి ప్రవర్తించుటకు బలపరచవలయును. ఇవిషయమున నొక గ్రంథార్థ ఇట్లు వ్రాసి యున్నాడు:—

“శరీరము సుశీలమై, మనస్సునకు లోబడి, చెప్పినట్లు విను నాకరణత నుండవలెను. తనకు సాధ్యమగు పని యెదియైనను సరే, చక్కని యంత్రమువలె, నులభముగను, సంతోషముతో పని చేయవలెగాని యుండవలెను. బుద్ధివక్తనో మరుగుకలిగి సాధక బాధకములను చర్చించి తలచుచుండుండు యంత్రమువలె నివ్వకు. సాతముగ నుండవలెను. అదివిషయము, అతిశాస్త్ర మగు రహస్యము నేయుటకును, అతిభారమును బడలంగు నిర్బంధములు ఎట్లు తగియుండునో, అట్లే అతిమాత్సర్యమునను మహామానసికములను సమానముగ ప్రవేశించవలెగాని యుండవలెను మరయు, శరీర ఇంద్రియసాధనము పూర్వముగ నుండెయ్య, స్వాధీనుగ ముక్త్యుక్తిచే కామప్రధమములు ఇంద్రియసేవమును జయించియుండవలెను. పశుధర్మము మనస్సాక్షికి బదుడై, నీచత్వమును దగ్గరై మరేనీతిక, ఎల్లరును తనవలెనే భావించి గౌరవించువాడు యధార్థవిద్యాంశుడు.”

ఈరకపును శ్రీమతి ఆనీబెసెంటు అమ్మగారి “విద్యాభ్యాసమూల తత్త్వము” అను చిన్న గ్రంథమునుండి కొన్ని వాక్యములతో ముగించుట ఉచితము. ఆ పుస్తకము పిల్లలకుల వారందరును, అపాధ్యాయులు ఒక్కొక్కరును చదువవలెను.

“సంఘ మనగా అన్యోన్య అనుబంధములచే కట్టుబడి యుండు అనేకవేళక. అందొక్కొక్కరికి విలక్షణములగు ధర్మముండును. ఆధర్మమును ఒక్కొక్కరును తెలిసికొని నెరవేర్చినచో సమస్తసంఘము ఆభివృద్ధియగును. కావుననే బాల్యమునుండి ఒక్కొక్క మానవుడు జాగ్రత్తమునందొక యంగముగ భావించుచు సమస్తీయమునకై తన కర్తవ్యమును చక్కగ నెరవేర్చుటకు వలయు యోగ్యతయు ఉత్సాహమును కలిగించుటయే విద్యయొక్క ముఖ్యతద్వేషము. స్వధర్మమనగా, ప్రత్యేకముగ ఇతరులకు బాధించియుండు అక్రమములను యని తెలిసికొని దానిని తిరుగుటయందు జాగరూకుడై యుండవలెనని విద్యార్థుల మనస్సుల నాటవలెను. ప్రపంచమున తాను బాల్యకృష్ణమును శక్తి పొందెయ్యుండ, తనను పోషించి కాపాడి, ఇంకను తన సౌఖ్యమునకై పాటుపడుతలినపుడు, అన్నలు, అక్కలు, సేవకులు, వీరిలందరికినీ తానుఅవ్యతిరేకమైనదానిగానే మరయు తనతలంపులు, భావములు నైతికము ఇతరులపాఠకులవారలకు సుఖదుఃఖకారణములై దాని ప్రతిఫలముగ తమ సుఖదుఃఖములకే కారణమగును”

ఈధర్మమాత్మములు బాలలకు బాలికలకు మనము బోధజేయ సాధ్యముకాదు. అయితే తిలదండము ఉపాధ్యాయులు పెద్దవారును వానిని గ్రహించి, అనష్టించి, ఆ మూలధర్మముల ననుసరించి పిల్లల విద్యాభ్యాసవిధులకు పరిమళించుటయొక్క తమవడవడకవలన చిన్నవారికి త్రోవమానీ శిలమునందువారలకు సేవబంతి అగుదురుగాక.

మైసూరులో కాదూషిసోగా జిల్లాలలో వరదలను గూర్చి ప్రభుత్వమునకు తెలిసిన విషయములన్న నొక సేమైన నున్న దెక్కినాటకు దివాను ఏ. ఆర్. థెస్లి గారు తెంగు గూరునుండి అక్టోబరు 8 తేదీని బయలుదేరి వెళ్లినారు.

ప్రకటన

ఇందువలన అందరికిని తెలియపరచునది ఏమనగా? నా బాధగారును లేటు కందుల సీతారామయ్యగారి కుమారుడును అతని రామస్వామి దుర్బుడతలలో ప్రవేశించి సంచరించుచున్నాడు. కొంతకాలమునుండి నుత్తిభవనముచే యల్లుడివివెట్టి తిరుగుచు కుటుంబజిత్తి అతనికి యేవిధమైన బుణములు లేనప్పటికి అ.వసరముగా యితరులకు విక్రయించి పాడుచేయు యత్నించుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. కాన తనభావగాని ప్రయముగాని వ్రాయించు కొన్నయెడల అతనిమైనరు కుమార్తెలను జరుపబడు చక్రలకు బాధ్యులై నచ్చునకు పాటుపడుదురని యిందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది. కావున సదరుభూముల మీద తనభావగాని ప్రయముగాని వ్రాయించుకొన గూడదు. బదుల్గు యియ్యగూడదు. అదియంతమాత్రము చెల్లనేరవు.

నర్సాపుర }
20-9-28 }
దొక్క ఆదెయ్యవ్రాలు
(Dokku Adeyya)

ఈనుదలసిధము, జిల్లాసంకయు వ్యాపి. ఆ కాంగ్రెసు
 షాద్దోములను జనులను పోతవులతో అధిగముగబోధించుచు స్వారా
 క్యసంపాదకమన లోడ్డువలయును.

ఉక్కుపరిశ్రమము

కలకత్తా దిగుమతి వాణిజ్యసంఘ వాఙ్మూలము

టూల్స్ బోర్డు విచారణ

కలకత్తా, అక్టోబరు 1:—నేడు టూల్స్ బోర్డు విచారణ యందు కలకత్తా దిగుమతి వాణిజ్యసంఘ మొదలైన వాఙ్మూలములో ఉక్కుపై దిగుమతి పన్ను యెక్కువ చేయవలసి ప్రకటించెను. కాని తాతా కంపెనీ వారు కోరిన సహాయమునకు గలగ్గు మెంటు రేటును కొంత యెక్కువయిన బాటుని నూచిరి. తాతా కంపెనీ వారు కోరినటులు ఉక్కుపై దిగుమతిపన్ను 8 1/3 0/0 యెక్కువ చేయవలసి, ఉక్కును ఒక వస్తుసామగ్రిగా నుపయోగించి పరిశ్రమ లన్నిటిని భారము లుపయోగించి దిగుమత పరిశ్రమలను దానవలన చాలావఱకు తేలికపనియై యువాభివృద్ధి లమునందు దోహదపడెను. కావున వారికి రక్షణమునకు మననది ముఖ్యం యివ్వవలెను ఇప్పుడు స్టీలు ల నూటికి 10 పాళ్లైన దిగుమతి పన్నుండి రాక్షసి బొగ్గును మారక కనుమును చొదవయియు రైలుచార్జీలు సౌకర్యముగ నుండునెడల; తాతా కంపెనీ వైఖ్యలను దగ్గించుకొని స్వయం పోషణజేసి కొనవచ్చును. ఈ దేశములో యిప్పుడున్న కన్నుతో ఉక్కు రియారు జేయుపరిశ్రమను పెంపొందించుట కిది 1/3 0/0 పన్నుతో అగరితేరకంకపోవును. తాతా కంపెనీలో రియారు గల కరుణించియు, స్టీలు, కంపెనీ మ్యూనేజిమెంటు క్రింద నున్న రెయిల్వేలకు పట్టాను రియారుజేసి యిచ్చుటకు యింకను నాలుగు సంవత్సరముల కంట్రాక్టులు దెలియవచ్చును. ఇది యే నిష్పన్నయెడల కన్నుల పెక్కువ తేయుటకులన యొగడువు దాటువలయును తాతా కంపెనీ కేమియను లాభముందని మాట గుప్పెట్టును. కావున యేమైనను కరే యేమాత్రమును మాన్యుకేయి రాదని యానా ఘమయ్యుకొని అభిప్రాయము. తాతా కంపెనీకి సహాయమునకు వైసయెడల ప్రభుత్వము వారు కొనుగడుతుల రేటు యెక్కువ చేసినవచ్చునని యానాఘమ వారు తలచుచున్నారని. ఇప్పుడును ప్రసాదముతో కమానుగ ను. ఉక్కు కర్మియంతటి ముఖ్యపరిశ్రమకు సహాయము గావలయు నెడల రక్షణమునకును పెక్కువ తేయుటగాక, అనుగ్రహముతో మహా ప్రసాదముగ నొకపారిలో పిక మొనుగంట యొక్క ముగి ఆర్థికవిచారణ సంఘము నూచించెను. విదేశములనుండి పోటీ పడగలదు. ఇప్పుడు విదేశములలో ఉక్కు ధరలు బ్రిటిషు ధరలకన్న తక్కువగా నున్నది. ఏమనగా విదేశములలోని ఉత్పత్తివారును మారకములందు దిగుమతిలక్ష్యలనూడ సహాయము లదు. దిగుమతిపన్ను 8 1/3 0/0 కు యెక్కువచేయు నెడల బెల్జియం, బర్మిని ఎగువతిదారులు పెంటనే ధరలు తగ్గించుకొని, యా దేశములో యేమైనను సరే వ్యాపారము నిలువబెట్టుకొందును. వారు అట్లు చేయు నెడల తాతా కంపెనీ కి యే మాత్రమును యెక్కువ లాభము ఉండదు. విదేశ బ్రిటిషు ఉక్కు విదేశముల దిగుమతితో పోటీచేయలేక పోవుట మాత్రము కరుగును. ఏలననగా బ్రిటిషు ఉత్పత్తిదారుడు, విదేశములందు ఉత్పత్తిదారునివలె, ధరలను తగ్గించాలడు. అతనికి మారకములోను, రాకపోకల చార్జీలలోను వచ్చులాభమును పోగొట్టుకొనునా? కావున బ్రిటిషు ఉక్కును పూర్తిగా పోషించుటకులనన్నరకపు తేటన్నయెడల టూల్స్ బోర్డులో కేమి అభివృద్ధిజేసినను సామ్రాజ్యాంధ్రతనపులనే కొనుగడునై ఆధారపడి యుండవలయును. ఇందులకు విదేశపురుషుల మోసము నడ్డసిం చుటయగును. విదేశముల సరుకును ప్రోత్సహించునెడల భారతదేశముయొక్కయు, బ్రిటిషు దేశముయొక్కయు సగులు కాటంగముగ నుండును.

సి. డబ్లియు, బి.ఎస్,

బి. యన్. సర్కార్ గార్ల సాక్ష్యము

ఈ సంఘమున సి. డబ్లియు. బి.ఎస్. గారు, బి. యన్. సర్కార్ గారు ను వాచా సాక్ష్యము నొసంగిరి. ఈ సభము క్రింద 8 1/3 0/0 కంపెనీ లుండెనియు, అందు ఆధిక సంఖ్యాకులు యూరోపియను లనియు వారు జెప్పిరి. ఈ కంపెనీలకు ఇంగ్లాండులో వ్యాపారము జేయుటయందు దభిరవి గలదు. వారు యితరదేశములలో గూడ వ్యాపారము జేసిరి.

అధ్యక్షుడు:—పక్క ఎక్కువ తేసినయెడల ధరలు ఎక్కువని మీరు జెప్పి, ఏ ధరను చొప్పును?

బి.ఎస్.గారు:—ధరలు ఎక్కువగుట కలసి ఫలితము పట్టిన స్టీలులలో గాన్పించును. ఆ పక్క కలది మాత్రమే ఉక్కు ఉపయోగింపబడును. నేనీ విషయము జెప్పు నపుడు కంటెనెర్, రైల్వేలు, క్యరసాయము, నీటి సాగువనల గూర్చి ఆలోచించుచున్నాను.

అధ్యక్షుడు:—వ్యవసాయదారులు కొద్ది ఉక్కును మాత్రము ఉపయోగించెదని తలంచెదను. దిగుమతి ఉక్కును వారు కొదవ కల్గితే వారు గల్గితే పని యితరములకు పయోగింపను.

సాక్షి:—కన్నులలోను తూర్పురంగళములోను ముడతలు బద్ద ఇనుమును యింటిపక్క ముడయొగించెదను. క్యర సాయదారులు యిండ్లుట్టుటలో ఇనుమును కలపకు నెదురుకు మారుగ నుపయోగించెదను. విదేశములలో ఉక్కు ధర, బ్రిటిషు దేశములో కన్ను తక్కువగా నుండెను.

అధ్యక్షుడు:—ఈ దేశములో రాక్షసిబొగ్గు ధర యెక్కువ కలుటకులన కారి కర్మియను పన్నులకొని తాతా కంపెనీ వారు చెప్పిరి.

సాక్షి:—నాకు దెలిసినంతవఱకు యిచ్చు రాక్షసిబొగ్గు చొక్కనే యున్నది.

అధ్యక్షుడు:—బొంబాయిలో విదేశపుబొగ్గు భారతదేశ పుబొగ్గుకన్న చొక్కగా అయ్యబడుచున్నది.

సాక్షి:—అవును.

అధ్యక్షుడు:—చార్జీలు యెక్కువరేటని కంపెనీయంటు జేయుచున్నది. కావున వారికి బొగ్గు చొక్కయగుట కలన లాభమును వారు బాగుగ పొందుటలేదు.

సాక్షి:—అదిఅంతే.

అధ్యక్షుడు:—ఎకమతి ఖర్చులలో బ్రిటిషు ఉత్పత్తి దారులకు వారికన్న యెక్కువ లాభముగ నుండెని తాతా కంపెనీ వారు జెప్పిరి. ఓడఖర్చు తాతా కంపెనీ నుండి బొంబాయికి, బొంబాయి నుండి ఇంగ్లాండు కన్న ఒక్కరూపాయి తక్కువని వారు జెప్పిరి.

సాక్షి:—అమాట నిజమే.

అధ్యక్షుడు:—విదేశములలోని కంపెనీలు వారిధరలు తగ్గించెదను కారణముచేత, పక్కను 8 1/3 0/0 యెక్కువ చేసిన తాతా కంపెనీ కేమియను లాభముందని మీరు స్టీలు మెంటులో జెప్పిరి. ఆధరతగ్గుల పన్ను యెంత యెక్కువాయెనో అంతయు దునా?

సాక్షి:—అతవరకు వారు తగ్గి పరచుచును.

అధ్యక్షుడు:—విదేశములలోని ఉక్కు అప్పుడు యిప్పుడున్నంత నాణెముగానందునా?

సాక్షి:—తాతా కంపెనీ వారి ఉక్కు చాలతక్కువర కనుడి.

అధ్యక్షుడు:—వారు నాణెము పెక్కువ తేసెనుగా తాతా కంపెనీ వారు జెప్పిరి. వారు అటులజేయునెడల విదేశములందరి కంపెనీలు తాతాతో పోటీచేయులనా?

సాక్షి:—చేయులనని నేను తలంచెదను. వారు తాతాతో పోటీచేసారేట నింకను తగ్గించగలుగుదు?

సాక్షి:—అధ్యక్షుడు తాతా కంపెనీ వైఖ్యలను గూర్చి అడుగగా ప్రభుత్వముచు తాతా వారు బాగ్ త్రగనున్నయెడల వారి ఖర్చులను తగ్గించుకొనగలరని ప్రలాభిప్రాయముని దెల్పిరి. ధరలు అమితముగ యెక్కువైన సమయము లో వారు యేమియు లాభమును పొందలేరను కారణముచేత, తాతా కంపెనీ వారు ఖర్చుల పెక్కువ తేయురాదని ఆయన అభిప్రాయము. భారత దేశమునకై ఉక్కుపరిశ్రమ యిచ్చు జరుగుచుండవలసినదేయని సాక్షి అంగీకరించెను.

గివ్వాలాగారు:—తాతా కంపెనీ వారు రక్షణపద్ధతిని సవి తర్కముగ నిలువబెట్టలే దను కారణముచేత నేనా మీరు దాని నాజేయింకండి?

సాక్షి:—సామాన్య కారణములచేత మేము పక్క యెక్కువ తేయురాదని ఆజేయించుచున్నాము.

గివ్వాలాగారు:—మేము పూర్తిగా విచారించిన పికన యాదేశములో ఉక్కు చొక్క రియారుగాదను నిశ్చయమునకు వచ్చితిమియకనుడు. అప్పుడుగూడ తాతా కంపెనీకి రక్షణ నొసగుటకు మీ రాజేయించెదరా?

సాక్షి:—అట్టిరక తాతా కంపెనీ ప్రభుత్వసహాయమును బొందుటకు మాకట్టి ఆజేయించలేదు. గివ్వాలాగారికిను ప్రశ్నింపగా, తాతా కంపెనీలో పనులు బహువిధిగా దూరర దిండిగా జరుగుచున్నటులు అందర అభిప్రాయమనియు, అది నిజమెంతవరకో నేగా జెప్పుటకులనయి సాక్షి జెప్పెను.

గివ్వాలాగారు:—తూర్పురంగళాలో దొంగలదానిన్ను చొక్కగా తాతా కంపెనీ రైలు ట్రాల్లను రెయిల్వేలకు అమ్ముచున్న కారణముచేత నే మీరు నుంకము పెక్కువ తేయుటాజేయించిరి. రెయిల్వేలు కొద్దియో గొప్పయో, ప్రభుత్వపునా త్రమగొనునెడల తాతా కంపెనీ వారు పక్క చెల్లించువాని లాభమునకై ట్రాల్లను చొక్కగమ్మునెడల మీరు ఆజేయించెదరా?

సాక్షి:—వారు స్వయంపోషణమును సరిగ జేసికొనలే కున్నయెడల వారు మార్కెటుధరకన్న వారింస్తువులను చొక్క అయ్యరాదు.

గివ్వాలాగారు:—పక్కను 2 1/2 నుండి 10 0/0 కు ఎక్కువ తేయుటకులన దిగుమతి వ్యాపారము చెడెని మీరు తలంచెదరా?

సాక్షి:—పక్క యెక్కువతేయుటకులన యేమిచెడి పోయెనో చెప్పుటకు 1921 నుండి యుండు వ్యాపారము సరిగగా లేకుండుటకులన కచ్చయలను విను వచ్చు నెక్కువ తేయుటకులన దిగుమతి వ్యాపారమునకు నష్టముగల్గెని నూచించుట కేమి యింక గాన్పించుటలేదు. పక్కను 8 1/3 0/0 కు పెంచునెడల బొంబాయికన్న కలకత్తా యేమియును యెక్కువ చెడిపోదు. తగ్గుమారక మున్నదేశములకు బ్రిటిషు వ్యాపారులైన యేమియును లాభముందని ఆయన అభిప్రాయము. కొన్ని వస్తువులను ప్రభుత్వము తయారుజేయుట ఆయన కిష్టము లేదు. నాథ్యమైంతవరకు దానిని ఆపియుంచ వలెనూ ప్రభుత్వమువారు వాస్తవ తయారుజేయరాని ఆయన అభిప్రాయము.

కలేగారు:—మీ సంఘమునందు తయారుజేయు కంపెనీలును, దిగుమతిజేయు కంపెనీలను గలవు. తయారుజేయు కంపెనీలు రక్షణపద్ధతి సంగీకరించెను. దిగుమతిజేయు కంపెనీలు చొక్క గనుడెడలెని కొరెను. కావున మీ సంఘమునందే రెండు కాఖుల యభిరవి చేయగనుండెను.

సాక్షి:—అవును. కొంతవరకే ప్రేయించెను.

కలేగారు:—మీరు ముఖ్యముగా కంపెనీల చొక్కయగుట యెయ్యవల, మీరు ధరలుతగ్గుట నేల యాజేయించెదరా?

సాక్షి:—చూ దిగుమతు లన్నియును బ్రిటిషు దేశము నుండి వచ్చుటచేత, విదేశములనుండియు సగులు ధరలు తగ్గుటను మే మాజేయించెదము.

కలేగారు:—అంతవరకు జూడ, మీరు యాభారతదేశములో కరకులను గొనువారి ముచినాజేయించుటయే లేదు.

సాక్షి:—మేములుల వారుటలేదని మీరభిప్రాయ బడవచ్చును.

అంతట విచారణ ఆపివేయబడెను. (అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ లు సర్వీసు)

తిరుచినాపల్లి మున్సిపాలిటీ

తిరుచినాపల్లి, సెప్టెంబరు 30:—ఒక కంట్రాక్టరుకు రెండు వనక్రింద 19-7-28 తేదీ నెట్టిచిన 79-18-0 కూపాయల మొత్తము తిరుచినాపల్లి మున్సిపాలిటీ క్యాన్సిలరులు 20 మంది నెట్టిపై డెను, లోకలుఫండు అక్కంటల్ల పరిశీలన సర్ చార్జి సర్దిక్షి కేటు నిచ్చెను. ఈ 79-18-0 అను యిచ్చుట వ్యాపారవిరుద్ధమని తలంచుటచే నిన్ను 20 మంది క్యాన్సిలరుల మీదను ఆర్డరు జార చేయబడెను. "ఈ మొత్తము సర్ చార్జి చేయదగినది గావున వానలవద్దనుండి అందరవద్దనుండియు మొత్తముమీదను వసూలు జేసి తిరుచినాపల్లి మున్సిపాలిటీలో జేర్చవలెను" అని ఆర్డరులో గలది. (ఆ. పే.)

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల సమావేశము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 29:—నేడు వైసు కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షురను జరిగిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటుసమావేశమునందు విశ్వవిద్యాలయ చట్టముల విషయమును నిర్ణయించుట కొక కమిటీ నియోగించబడెను. అందు భూపేంద్రనాథ బాను, గో. జి. శర్. ఆకుతోషముఖర్జీ, సర్ హిరారజ్ సర్కార్, హేరంబు చంద్ర మైత్రాగారు, గిరికచంద్రబోస్, రు.రెండు జి. హెబ్బా, రు.దల్లియం.ఎన్. అగ్నిహోత్రు, డాక్టరు ఏ. శ్రీరామర్జీ, ప్రభుధనాథబెర్జీ, రు.పి. యథా, బ్రౌన్, బ్రౌన్, ప్రభుధనాథ బెర్జీ (కార్యదర్శి) గారలు సభ్యులుగనుండరు. మెట్రిక్యులేషన్ పరిశీలన తయారీలను చూచి, ముచివచ్చు జరిగెను. సెనెటు సభ్యులకు భేదాభిప్రాయములగల్గెను. ఒక పక్షమువారు వరుణున్ని నిర్ణయించవలెననియు, ఒకరు వద్దనియు ననిరి. ఇరుపక్షములను సమానసంఖ్యలకు సమ్యక్ముచే యావివయము నకంబు 24 వ తేదీ కనీసారమువరకు ఆపివేయబడెను వైసు కాన్ఫరెన్సు లరగాకు వోట్సు నీయవని. (ఆ. పే.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్ వార్త

జర్నలి ని విచేదము చేయుట గాదు

మాటలలో ప్రయోజనము లేదు - కావ్యపరణ కావలెను.

జర్నలి

శిష్యులు, సెప్టెంబరు 30:— అర్ధరాత్రి, బాల్కన్ పోయింకేరు గార్ల ప్రస్తావనవిషయమై చెప్పబడిన గాథలు విన్నవించిరి. (మంచి బ్రతుకులు యుద్ధేత్యములూ భేదములేదు. సుధి బిడంబడిక ప్రకారము విధింపబడిన మరతులను జర్మనులు నెరవేర్చులెను. నష్ట పరిహారముల నీయవలెను. ఇద్దరును ఇదే ఉద్దేశ్యము. కాని వీనిభయమునైతే లాభకరముగ నష్టపరిహారములను రాబట్టుకొనుటకు వీలగునో అమర్చుము నెడబడలేని గ్రేటు బ్రతుకు. యుద్ధేత్యము. ఎటులైనను సరే పరిహారమును రాబట్టు కొనుటయే పరాసుల యభిప్రాయము. వీరిద్దరును కనిపించుచు ఇటీవల చెడిపోయిన మైత్రి పరస్పర విశ్వాసము మరల కలుగజేయుబడినవి. ఇది చాల గొప్పకార్యము. పరాసులు రూరలో ప్రశంసించుట జర్మనీని అణగ దొక్కుటకుగాని జెప్పే సంగతులను గ్రేటు బ్రతుకు నమ్ముచున్నది. జర్మనీని విభాగములుగ చేయు నుద్దేశ్యము పరాసులకు లేదనియు నష్టపరిహారమును మాత్రమే స్వాధీనమొనరించుటకు రాబట్టుటకు మాత్రమే రూర నాకమించిరి. త్వరలో ఈ కష్టపరిహారముల నమాప్తము నొందించుటకు బ్రతుకు పరాసులకు భేదాభిప్రాయము గలది. నష్టపరిహారములు వర్తకము పాదగమించుటకు త్వరలో వ్యవహారము ముగియవలెనని బ్రతుకు వేరు మార్గమును ద్రోశకలపినచేయెను. ఇది పరాసులకు తెలియదు.

సాత్విక నిరోధము అంతయునొందినది. పరాసులకు మనకు సాధారణమైన మేర్పడినది. ఇప్పుడు మనకు మంచిమయలు లభించినది. మన మధ్యమతుల మగుచో మన మధ్యయులు ఒకే విధానమున తయారుచేయుట కిదే మంచిమయము. ఈ వ్యవహారములో మనము పరాసులతో వికమ్యముతో పరిశీలనగాని వ్యవహార మంతయు కష్టపరముగ నుండి విమరదకగ మారునని మనము మరచరాదు.

జర్మనీకి బ్రతుకు సలహా

సాత్విక నిరోధము నాపుడేయుటచే జర్మనులు సాత్విక త్యాగము చేసిరి గ్రేటు బ్రతుకు గుర్తించుటల జేయవలెనని జర్మనులాయుధాది కర్తృప్రభువుతో పత్రికలు. నిరోధపుట తీర్పులను జర్మజేయుటయే, మంచి తెలియనటుల కమ జెప్పిన మాట్లాడుటలకు తగినంత కారణముగ నున్నదని జర్మను ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. వీరిపుడు రూర ఆక్రమణ రూపమున మార్చుటలగుట కవక శేమింపబడినది. జర్మనులు ఇట్టిదేశ్యముతోడనే ఇట్లు జేరని నచ్చిన వెంటనే మంచి తెలియనటుల రూర ఆక్రమణలో మార్పును కలుగజేయు మారుని డెనులి తెలిగ్రాపు సత్రిక వ్రాయుచున్నది.

సాత్వికమంత త్వరలో పూర్తిమీద బునెన్ముత్ రూర బారులను నిర్మూలించును నని మార్చుటల జేయుటకు త్వరలోనే రూరబారులను జర్మనులు ప్రాంతించుట లుత్తమము కర్తృక ప్రభువు హార్ ప్రేక్షకులకి సలహా విచ్చియుండెను.

సహకారము గావలెనని జర్మనులొద్దను గూర్చి కడదే తెలుసుకొని ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. సాత్విక నిరోధ ముగి పోయినది గాన రూరలో ఇరవ యధాప్రకారము జర్మనులకు యభిప్రాయములు వీరవలెను. ఇప్పుడు మరల మైత్రి మంచి ఆంగ్లేయులు నష్టపరిహారమును గూర్చి విశ్వాసము చేసి కొనబడుచును. ఇద్దరు ఆశీర్వాదములు. జర్మనీనుండి రాబట్టుటకు వీలైనంతవరకు నమూనాచేయుటయే. జర్మనులమధ్యను మరల ఉభయులు ఒకే ఉద్దేశ్యముతో లోనించుట కిది మంచిమయ దేశ్యము. ప్రస్తుతవిధి అంధకారాంధకరముగ నున్నది అందు నిరాశలేదు. ఇంట్లయి ప్రాంతములకు సరిగ్గించుటలను మరల అనులోకించినచో పాట్లమును సహకారముతో పరచేసిన ఎంతయు లాభకరమని పారిక తెలియవలదు. సాత్విక నిరోధము అగి పోయినదన్న రూర ఆక్రమణలో మార్పులుగల్గు నష్టములు జర్మనీ ఇప్పుడంత అల్లకల్లోల పరిస్థితులందున్నను బ్రతుకు ప్రాంతము సహకారముతో ముగిసిన లాభమునును వీరే గ్రహించెదరు.

“మాటలుగాదు క్రియగావలెను”

లండన్, సెప్టెంబరు 30:— ఉదయము 9-10 సాత్విక నిరోధము మాననంత మూలానను, పనిని మరల ప్రారంభించుట చేతను ప్రయోజనములేదు. జర్మనుల ప్రమాణములు నాగ్నతములు అభయములతో పరాసులకు ప్రాణాలు విసిరిపోయి మొగము మొత్తిడి. జర్మనులు కలుపుజేసిన ప్రయోజనము లేదనియు క్రియతో తమమద్యేశ్యమును గనబరచవలెననియు పాయింకేరు గార్లనిరి. రూరలో నష్టపరిహారముల నెట్లు పాధించుటని ఫరాసులు ఆలోచించు చున్నారు.

తెలిగ్రాఫు ప్రభుత్వమువారికి నిరోధమును సాగించుటకు జెప్పులేను. అందుచే వారు సాత్విక నిరోధమును వదిలక తప్పింది గాదు అంతకంటే హాకి వేరు గత్యంతరము లేదు. స్థానిక ప్రజలకును రీచి ప్రభుత్వమువారికిని చెడిపోవుననియు దానివలన ఉపద్రవము కలుగుననియు తెలియును. ఉరక జర్మనులు సాత్విక నిరోధమును మానితిమని ప్రకటించుటతో ప్రయోజనములేదు. జర్మను లన్నిటిని కార్యాచరణలో తెల్పుటకు మనము వేచి యుండెదము. అంతవరకు మన శంతమును మనము మరచరాదని పాయింకేరు గార్ల తెలియజేసిరి

తెలిగ్రాఫు రైల్వేపరివాం ద్రంకరను వనిలో ప్రవేశించవలెనని ఉత్తరువు జేయబడినది. మంచి తెలియనుటకు నష్టపరిహారములకు బదులు సరుకులను ఇచ్చుచుండవలె నని మరల ఆజ్ఞాపించెను.

జర్మనీలో ఆందోళనము, అల్లరులు

ప్రత్యేక రికల్లికువాదులు

లండన్, సెప్టెంబరు 30:— రాత్రి 8-20, ప్రైన్స్ బుక్ గార్ల మంత్రికర్తలు జేకములో విమమజరిగియుండు మునగవలెననిచ్చి న. చాక్ సెలరుగారికి వారి సహాధ్యక్షులందరూ తోడ్పడుచున్నారు. సహకారముతో పుచ్చేయుచున్నారు. అవాంతరములు రాకున్నచో వీ రుభయమును గలసి ఎంత ఆందోళనము, అల్లకలైన ఆపులేనీ కాంతి కలుగజేయగలరు సంయుక్త పథ్యమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు బహుళదేశీయ, చీటిలు ప్రారంభమైవి. సాంఘికవాదులు ఒకపక్షము, జర్మన్ ప్రజలు దాన్నిలరు కుటుంబమును నెరియుక ప్రక్కను భిన్నాభిప్రాయముతో నున్నారు.

అన్నిటికీ జర్మనులు లోబడిరినియు జర్మనీకి న్యాయం దెచ్చిరినియు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారి నెదుర్కొనుచున్నారు.

సాత్విక నిరోధమును మానుటచే వ్యవహారములు రిదుట బడుటకు బదులు మరల చిట్టలవానికి దిగుచున్నయని వీటి నన్నిటిని అతి బాగత్తతో ఆలోచించి పరిష్కారము జేయవలెను. ప్రైన్స్ బుక్ మంత్రికర్తలవారి ఆందోళనమునకు చిక్కులకు ఆగలేరని కర్తృక తెలుసుకొని ఐతేలలి తెలుపుచున్నాడు.

జనేయలో త్వరలోనే కాబాను నియమించి రాష్ట్రపాలనను చాచారగాను ప్రారంభింపరని హిట్లరుగారి పత్రిక ప్రకటించుటచే నెడగూడ వత్తలను అతుంగి.

రైల్వేలను గూర్చుటలకు నెయిబడిన కాసులను ఇవేరి యలో అనుబంధములు లేదని తెలియజేయుచున్నది.

మాతృ లు రక్త పాతము

రైను ప్రత్యేక ప్రభుత్వవాదులు పోలీసుతో పోరాటము

లండన్, సెప్టెంబరు 30:— రాత్రి 10-45 దక్షిణ ప్రాంత ప్రైన్స్ బుక్ గారికేలపు ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

కమ్యూనిస్టులు రైను రిపబ్లికను గాల్చిరి. దానిలో అల్లకలయెలు బహుళదేశీయ. నేను కనులార చూచితిని. జనులందరూ భయభయపడుతున్నారు. రైను ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు ఆయుధములు గలవను ప్రయోగించిరి. కుపాకులను గాల్చిరి. ఒక నిమిషములలో అంతయు చల్లబడిన గాని మరల ద్విగుణీకృత

మాగ అల్లరులుబయలుదేరెను. ఎవరోఒకరు రిపబ్లికనుగాల్చిరి. మనుష్యులను జంతులు ప్రారంభమైవి. వీరులన్నియు ప్రతిస్వసులతో, చెలరేగుచుండెను. పారిపోవుచున్న ప్రజలపై ఒక ప్రత్యేక రైనురాష్ట్రవాది 12వరాడులు రిపబ్లికను గాల్చెను. క్రమదశగా ప్రజలందరూ మృత్యుశుభముగానుండి దస్సిండుకొని పారిపోయిరి. పోలీసువారుకచ్చుటకాచి ప్రత్యేక రైను రాష్ట్రవాదులు కుపాకులనువారిపై గాల్చిరి. పోలీసువారునెద్ద ఫిరంగులను, కుపాకులను గాల్చిరి. ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు పారిపోయిరి. చాలమంది చనిపోయిరి. మరకొందరు కుట్రగాత్రులైరి ఒక అరగంటకు పోలీసువారు కుపాకులను గాల్చుటమానిరి మృతులను, కుట్రగాతులను గొంపోవువరకు పోలీసువారు చలునె యుండిరి. ఒక అరగంట బయిలకురూవారే పరాసుల సాయభక్తకటములు ఆశ్చర్యదశ్యములు వచ్చినవి. కాని అన్నిటికీకను రక్తపాతము ఆగలేదు రైను ప్రజలతో నున్న దుండగియు శంకెండు మంది పోలీసులనువెబడి చావ నొత్తి. ఆరిదు చనిపోయెను, అగ్రము సంశ్లే ఇంకొకరిని జంపిరి. పరాసులు అడుబడి పోలీసువారిని ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు చంపవలెనని జేసిరి.

ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు బయలుదేరినపుడు ప్రజలందరును ఇంట్లలోనే యుండవలెననియు బహుళు రాజాదదనియు సానిక రాచకీయ సంఘమువారు రింరును ప్రకటించిరి ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు మూలమున నీ నీ మాటలు బ్రాములు, ఫలహారపు అంగడులు మానివేయబడును. ఒక్క కమ్యూనిస్టులుమాత్రమే మి ప్రజలమును సంతకము చేయలేదు. తాముగూడ ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులకు వ్యతిరేకముగ బడులు జేరద మనిరి. రైను ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులు సాంప్రామికలలో జేరినవార. వీరెంతవనినైన జేయు సాహసులే. ఇంకటి క్రూరుల నెన్నడును జూచి యుండలేదు. ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదులలో గూని దోమకొనుటకు వీలగును ఉద్దేశ్యముతో జేరి. వీరి ప్రయత్నములను విఘ్నపరుచుటకు స్థానికాధికారులు తమ ధర్మములను నిర్వహించుచునే యున్నారు.

ఈ అల్లడుల కంతకును జర్మను పోలీసువారు తరవాడు లనియు, మంచివాడు పోలీసువారిని అరెస్టుజేసి నియు తెలియజేయుచున్నది

ఇటలీ

ప్యాసిస్టులలో చీలిక

రోము, సెప్టెంబరు 30:— నీమరో కాగూని నెడల గాట్టుటచే ప్యాసిస్టులవారి పరిస్థితులు విమమకస్థలో పడి వి. యుద్ధకాలములో రొక్కగారు స్వైములో పనిజేసిరి. పూర్వమితడు అరాజకుడు. ప్యాసిస్టు ఉద్ద్యమమును మున్నేరినీగారిలో స్థాపించె 52 మందిలో వీరొకడు. ప్యాసిస్టులలో రెండుకక్ష లేస్తులేవి. ప్రభుత్వాధికారులతో తగాదాలు లేకుం దేదేయటకు మున్నేరినీగారు ప్యాసిస్టుసంఘమును కాంతి వారావరణ ఇవ కనుకూలముగ నుండ నటుల జేయటకు ప్రయత్నించుచుండెననియు అందుచే రొక్కగారిని అడగించి కార్య నిర్వాహక కర్తము వారిని రాజీనామా నియ్యవలెననియు అనుకొనుచున్నారు.

జనీనా పరిహారము

గ్రీసునుండి దీసికొని 50000000 లైడుల మొత్తమును తన సాత్విక ప్రభుత్వమునకు దీసికొనలేననియు గ్రీసుకు రావడమే నైతికవిధము ఇట్లు కనులుచేసితి మనియు మున్నేరినీగారు తెలియజేసి ఈమొత్తములో 1000000 లైడుల మొత్తమును కార్యకర్తలలో రెండుజొచ్చికి గ్రీకులకును, ఆర్యునియనువకుని యిరవ ప్రతీకములో నున్నవారి విచ్చికి ప్రకటించెదెను.

గ్రీకుల యూజేమరు

గ్రీకు అధికారులు హంబుగును వెబ్బులలోగారి మరలరట్టుటలను జేయుటలోగాని అరెస్టు జేయలేదనియు జనీనా హత్య అప్పలనుబడి జేయబడిన అనుకొనుచున్నారనియు ఆశ్చర్యముగాప్రము దిగ్గర దిండుటచే హంబుగును బట్టాగొను యని వీలు లేదనియెనయు గ్రీకులు తెలియజేసిరి. అనుభవప్రకారం ఇర అనగాధముని నిధించుట జాతకమునది. హేతులో అంత ద్వానియ స్వాధీనమువారికి కాయబారుల తీర్పును తెలియజేయవలె ననియు గ్రీకులు తమ ఆక్షేపణ లేబునందు తెలియజేసిరి.

కార్యకర్తల ఖాళీ చేయుట

ఒక్క ఇటలీ యుద్ధనౌక తప్ప రిక్కినదశమంతయు ఇటలీ కేగిది.

ఇంగ్లండు

సామ్రాజ్య సభ

ప్రారంభ సమావేశము

ప్రధానామాత్యుని ప్రకటనము

లో మిగిలినది పాత్రను గూర్చియు సవరణరచనలను గూర్చియు తెలియజేయుటయందు, ఈ విషయములను గూర్చి సామ్రాజ్య ప్రధానామాత్యుల యభిప్రాయములను తెలియజేసే దినమును ఆనెకోనుచున్నాడు.

బెర్లినునుండి రాయబారి యగు డి. ఆర్నెక్ ప్రభువును కలిసింది. ఈతడు బుధవారమునాడు ప్రధానామాత్యులతో కలిసింది. బ్రూకుంగారు యొక్క ఈ ముఖ్యతీర్మానము లెవ్వయినా చేయబడవు. ప్రధానామాత్యుల ఆ దరిపై భిన్నాభిప్రాయమును తెలిసి కొనువరకు "ఎంటియర్లీ సీసరెస్సు" (అంగ్లండ్ లో కనంతుకంధం) గూర్చి తీర్మానము జేయకుండా ఆపుటకు నిశ్చయించింది తెలియచున్నది. ఎండినకలకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు - (ఫీవర్ టెన్షన్-ఎచ్చి తిరుగు దృఢవిశ్వాసంతో ఆస్ట్రేలియాదక్షిణ ఆఫ్రికావంశస్థుని తెలియచున్నది.

దొమినియనులు ఈసభలో చల్లగావలె ననుట

సామ్రాజ్యవిషయము లన్నిటియందును దొమినియనులు పాల్గొనిరి. ఇంతియియు వ్రాయుచున్నది. ఇధవారు ముఖ్యముగ విదేశాంగ కార్యవహరములు, వర్తమా, వికపత్రికము నుగూర్చి చర్చించవలెనని అభ్యుధృత వాగ్దానమున్నది. విదేశాంగ విషయములను గూర్చి అమూల్యముగ కంఠంబాది ప్రస్తుతము. నెట్టువూరమో ముందు ఎట్లుండెదమో కనుగొనవలె ననుచున్నది. ఇంతియియు ప్రధానామాత్యులు తృప్తిచెంద రా దనుచున్నది. మొదట దొమినియనులు ప్రాంతో జర్మనీ పరిస్థితులనుగూర్చి యోచించవలెననియు, అటుపై దార్శనము గూర్చి సమాధానముచేయుటకు ఇక తోడ్పడును. దీని మీదనే ఆయనది ఆధారపడియున్నది. (ప్రాంతో జర్మనీ, పరిస్థితుల కీర్తితి స రాకలను ఆక్షేపించుచున్నది. అసలు కార్యక్రమములో ముఖ్యముగ రాజ్యాంగ, నైతిక వాగ్దార విషయములను ఆర్థికకార్యవహరములను ఆలోచించవలసియున్నది. "కెడే" ప్రైయ్యుప్రకటించుచున్నది. ఇంగ్లీషు ప్రజాస్వామ్యవాదులకు విదేశాంగ విధానమున మీద ఇప్పుడు ఆధారములేదు. దొమినియనులు ఇంగ్లీషు పరిస్థితిగూర్చి వాడుకను ఇక సంబంధములే నున్నారని తెలిపుచున్నది.

దొమినియనుల సామ్రాజ్యములో కంటే కార్యక్రమములను ముందుగా యూరపు క్యరవారములలో సామ్రాజ్య సభ యందు కాక్షేపించుటకు పాడిగాదు. మొదట, సభివారి విషయమై ఆలోచించవలె ననుచున్నది.

చర్చించవలెను విషయములు

అక్టోబరు 1:-ముఖ్యముగ దొమినియనులు, సామ్రాజ్యమువారును విదేశాంగ విధానమును గూర్చి సలహాజేసికొని ఏదో ఒకదానిని ఏర్పాటుచేయవలెను. ఇక అన్నిటికంటె ముఖ్య మనుచున్నది.

"ఇ పీయలు ప్రీసరెస్సు"

ఈ ముఖ్యవిషయముగ జేయుటకు విశ్వక్రమములు జరుగుచున్నవి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిపుడు గణక ఈవిషయమును గూర్చి ఉత్తేజితేరా ఇకముందెన్నడును ఇట్టి అవకాశము దొరకదని మార్చింగుప్రస్తుత ప్రకటన వాగ్దానమున్నది. ఈ విషయమును మొదట ఆర్థికసభలో ప్రవేశపెట్టెదరనియు పిదప సామ్రాజ్యసభలో ప్రధానామాత్యులందరూ ఇతర ఆర్థికసభా ప్రతినిధులు జేయు కథావ్యాసము ఆలోచించి త విషయమును గూర్చి చర్చించెద రనుచున్నాడు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యప్రతినిధులు

X కర్ణాటక ప్రభుత్వ, క్యాలిఫోర్ని ప్రభుత్వ బార్నిక్ గారు దేశకర్మ ప్రభుత్వగారును సామ్రాజ్యసభ కేగెను.

భారతదేశ ప్రతినిధులు

నవనగరు మహారాజు గారు, స ప్రభా గారు ను పలు ప్రభుత్వతో ఇండియా కార్యాలయమున 29 తేదీని రెండు పర్యాయములు కలిసికొని మాట్లాడిరి. ఇండియానుండి కార్యక్రమము జేయవలె ఏదో విషయములను చర్చించు చున్నారు.

బెర్లినుకు తిరిగిన క్యాన్సేరుగారు పిడికెల్లు మర్గెరెత్తు, మెక్స్సికొగారును ఆర్థికాశ్రయ కోవిటుల కొందరు ఏగెదగ.

కాదా ప్రధానమంత్రి సభకు వచ్చిరి. మ్యుంబైగారు కనడాలో యధావసరం పరిస్థితులను తెలుపుచు భరణ

పుటచే ఇనుపదారులలో డబ్బు లోటుగల్గుటచేతను క.దాకు చాల నిష్పముల్లిగదరి. కలస ముల సాగుచున్నది. (బ్రిటిషు వారిని స్త్రీ పురుషులను చాలమందిని జేర్చుకొనుటకు కనడా ఉద్దేశించుచున్నది. ఈ క్రొత్తవారిని వేలకంటె పోషించుటకు లక్షలకొద్ది సామగ్రిగావలెను. బ్రిటిషువారినుండి కొరవదాని కంటె కనడాలో తిరుగు పెట్టుబడిధనము చుట్టుచున్నది. వీరి పెట్టుబడులు యద్దముకు పూర్వమున్నటుల నే యున్నవి. క.దాలో యున్న బెడ్ ఫేట్సునివారి పెట్టుబడి పెచ్చు చున్నదని.

రాబోవు భారత శాసనసభలు

ప్రతిష్ఠాంశము లుండునా?

ప్రభాగారి యభిప్రాయములు

లండన్, నెవ్రెంబరు 30:-సప్తాగారు "ఏషియాటిక్ రివ్యూ" పత్రికలో ఇట్లు వ్రాసిరి:-వానవర్తమావారు శాసనసభల నెట్లు భర్తవముజేయ గలరో వాకు గోచించుటలేదు. అసల్ బ్రి వారి వారి గురిగాకుండా ఆ సక విషయములు ప్రభుత్వమువారి హస్తములో భద్రముగ నుంచబడినవి అనేక విషయములు అసల్ బ్రి సభ్యులు తలపెట్టుటకే వీలులేదు. అసల్ బ్రి ఓటులలో నైస ఆర్థిక పట్టి విషయములలో ప్రభుత్వమువారికి జొరవరకు గొప్ప తిరుగులను కలుగ జేయవచ్చును. రాజ ప్రతినిధి వర్తి ఫీ కె టు ఆధికారముతో ప్రభుత్వమువారు పు పాలనమును జేసి రాము గోరవకార్యములను నెరవేర్చుటలు నిర్వహించి జేయించెదమని అసహాయవాదులు తెదించుచున్నా రు. దాని నెం.మకు పాధించెదరో జూడవలసి యున్నది.

దొమినియను ప్రతిపత్తి

అసలు ప్రతిష్ఠాంశముల గల్గుకే ప్రభుత్వమువారు అసకాశమునీడు. అంతరిత రానే గారు ఒక తేజ ఆట్టి అసక వీపు దీనిని పరిస్థితుల నన్నిటిని సవిస్తరముగ ప్రభుత్వమువారు పరిక్షించెదరు. ఇదికప్పును. ప్రభుత్వము ప్రవించి పోవుచుండు పరిస్థితులకేర్పడిన ప్రభుత్వమువారింతయు జాగ్రత్త ఆలోచించెదరు. దొమినియను ప్రతికర్తినీగూర్చి అసహాయవాదులు, లిబరలు. పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తిడికలుగ జేసెదరు. ఒత్తిడి కలుగజేయుటలో వీధులని అభిప్రాయభేద ముండవచ్చును. జమీందారులు సాధారణముగ 'లిబరలు' కర్మమువారికి చేయుత కొనగదరు. కనక ఇంతియి ఎత్తుక యభిప్రాయధీరముగ ఏర్పాటులను బడయు క్యరవారములయొక్క క్రొత్త ఆసంబ్ధిభుల వారిమీదనే ఆధారపడియున్నది. వచ్చే రెండు సంవత్సరములలో క్యరవారములు ముదరవచ్చును.

భారత రాజ్యాంగవిధానము విశ్వద్ధిబొందుట యన యూరోపియను ఉద్యోగులకు బదులు భారతీయులను నియమించుటయని అనుకోనుచున్నాడు. ఇట్లుకొనుట సంకుచితభావము యనించుకొనను సయోజకకర్మమును విస్తరింపజేయుటందే, వారికి విద్యాగంధమును నెనజల్ల జేయకుండా శ్రీమంతులకు ఆధికారములు ఇచ్చుటవలెనని ఈ రెండును విధవియుట వీలులేదు

జన సామ్రాజ్యము

మనము అనుకొన్నంత అవిశేషము, నిరక్షరకములు గాదు. వారు సహజముగ తక్కువగల్గుటవారు వారి లాభములను వారు తెలిసికొనగలరు. కొన్ని సంవత్సరములనుండి జనసామ్రాజ్యము" విద్యాధికులకు మంచి పజుటబడిల్లినది. ఇది మంచికి కానిందు చెడ్డకు కానిందు, విద్యాధికులను క్వల్చ సంఖ్యాకులని తలంచుటకు ఇక వీలులేదు. విద్యాధికులే జనసామ్రాజ్యముయొక్క కలుకుబల్ల చేయుత అండగనక లేనవో స్వయంకృత్యులనెడి ఈ విద్యాధికులు ప్రభుత్వమువారి కంత కష్టమును కలుగ జేయుటకు అవకాశముండెడిది గాదు.

హిందూముసల్మాను విభేదములు

హిందూముసల్మాను విభేదములను అతిశయోక్తిగ చెప్పుచున్నాడు. అసలు ప్రధానకారణమును గనగొని ప్రభుత్వము వారిను హిందూపులు ఈ విభేదములను తొలగించుటకు తీరముగ ప్రయత్నించినవో పురోస్పద్ధిసమస్య శాపుతేయుటచే ఈకలవాములు బోవుచి గాపు ముసల్మానుల కందరకును నిస్సందియముగ రాక్షియబోధము గల్గినది. వారికిస్వపాపాలవిన్న అయివైచుగాదు. తమ లాభములనుమాత్రము జాగ్రత్తగా పాడవలెనుచున్నారు ముందు గాజ్యాంగవిధానము నేర్పకచి సర్వతలు ఇంక క్వల్చంఖ్యాకుల లాభములను గాపాడుట కట్టి ప్రయత్నములు, ఏర్పాటులను జేసెదరో వీరి విషయము గూడ బాధ్యతాయుక్తులగు రాజకీయవేత్తలు జేయవలెను. క్రొత్త శాసనసభలు ఏర్పడునపుడు నిర్మాణకార్యక్రమమున నిరుపమాన రాక్షియజ్ఞానము అత్యవసరముగ ముఖ్యముగ గానలసియున్నది

దట్టముగు పొగమంచు

ఇంగ్లీషు ఛానెలులో పొగమంచు దట్టముగ నుండుటచే రెండు చిన్నపడవలు చూసిపోయినవి. 8 గుండును మనుష్యులు కనిపించుటలేదు. మరొకన్ని పడవలకు 'చెక్కుగల్గినది'. ఈదేశని కేపుతేరింది.

సామ్రాజ్య వికమత్వము

కామన్వెల్తు అర్థమును సార్థకముజేయుటకు దొమినియనులనుండి ఇద్దరు రాజ్యాంగవేత్తల సలహాను బొందవలెనని డెయిలీన్యూసు పత్రికలో ఎవ్వర్లు ముద్రాకరింపగారు వ్రాసిరి. (కలిగంవత్సరము ఇట్లు జేయవలెనని.

బిలునుఆదాయము

80 పెన్సెంట్లతో ఆ.త్యమకు అర్థసంవత్సరమునకు బిలును ఆదాయము 865000000 పానులు. 1922 లో కచ్చిన ఆదాయముకంటె 880000000 పానులు కల్గినది.

లండన్ పురపాలకాధ్యక్షులు

X కర్ లూయీన్యూటనుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కీ. శే. సర్. హె.బి. స్మిత్ గారు

దనిపోయిరి. ఈయన 1868 లో జననముంది. 1919 లో నియమింపబడిన కర్నీకమినున కధ్యక్షులు.

సోపరు నాకాశము

ను తీసివేసి వార్షురబోధకు మార్చిరి.

విద్యుచ్ఛక్తి

ని క్రొత్తగ ఎత్తుకకాంతితో స్వయంచేయుటకు లండన్ లో ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది.

తుర్కీ

ముసల్మానులను కనిగముగ జూచుట కాకస్తాంబునోపిలు, నెవ్రె 30:-పడమటి (భేనులోనున్న ముసల్మానులను గ్రీకులు కాలిస్వయముగ జూచుటచే దానికి ప్రతిక్రియగా కాకస్తాంబునోపిలు అకరణలోనున్న గ్రీకుల ఫ్యాక్టరీలను, కార్యాలయమును స్వాధీను జేసికొనుటకు తురుస్క-ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

ప్రాంసు

విదాకుల నష్టములు

విదాకుల కాపరములకును జనసంఖ్య తగ్గిపోవు ప్రమాదమునకు గల సంబంధమును చర్చించుచు ఇట్లు తీర్మానించిన ప్రైయ్యు పత్రికా విలేఖని స్వారినునుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:- కొందరు విదాకులనే దుడకీయవలె నని పెండియలు రెండేండ్లు దాటిపో విదాకుల కుత్తరువు నీయగూడదని.

కృత్తిచారిణి విదాకులు బొ.ది.ప పురుషులను పెండియనుటకు వీలులేకుండా జేయవలెను. విదాకులకు భర్త దుమ్మి వర్తమా కాంబుని రజుగువో అతనికి మూడుమాసములు ఖైదు జరించవలె నని.

తీర్మానములను క్యాఫరీకు ప్రారెప్టులు కర్మమువారు ఆమోదించిరి. నీతి బాహ్యకను బారవోటుటకును గృహస్థాశ్రమమును నెలకొల్పుటకు పాఠశాలలనును దేవాలయము లందును ప్రచారమును సల్పవలె నని.

పెరిషియా

పారసీకపు వ్యవహారములు

పెరిషియానుండి రషియానువెళ్లిన స్వదేశీయులకు రమ్మనిరి. ఇదిడు మూడురోజులలో బయలుజేరును. ఇటీవల కనకలచే నూటికి 25 నా. వ లియ్యపుకుంట్ పాడైంది. రైతులు పన్నును ఈకాటికి తగ్గించమని గోరుచున్నాడు.

సరిహద్దులగాదా

పెరిషియానులకు, రషియానులకు సరిహద్దులగాదాను గూర్చి పోరాటుచుబరిగెను. కొందరు పెరిషియానులెనికలు చనిపోయిరి. మిగిలిన విచారణసంభుమువారు ఈతగవును నిర్ణయించుటకు ఏర్పాటుజేయుటెను.

ఈయూరిలో తెలిఫోను బ్లీకును ఏ స్వాటు చేయదు రని తెలియజున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1223వ సం॥ అక్టోబరు నెల 2 వ తేది

మంగళవారము

గాంధీ మహాత్ముని వర్ణం

గాంధీ మహాత్ముని జన్మదినోత్సవమును నేడు పట్టణాంతరము జరిపెదరు. మహాత్ముని కృతజ్ఞతతో స్మరించెదరు. జాతి మతభేదముగాని, దేశభేదముగాని, మహాత్ముని సంస్తుతిచేయు ఐక్యము వచ్చుటలేదు. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, బౌద్ధులు, జైనులు, క్రైస్తవులు మొదలగు సంఘము లన్నియు మహాత్ముని గౌరవించుటలో ముందుకు వచ్చుచున్నవి. ఇందుకు కారణమేమి? మత, సాంఘిక విభేదము లేమాలదాగినవి? హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్య మెక్కడకుజనెనది? మతము లన్నిటిని సామాన్యముగ మత మొకటి గలదు. సాంఘిక విభేదముల నన్నిటిని అతిక్రమించెడి సంఘ ధర్మముగలదు. అయ్యది సార్వజనికము. దేశ కాలముల కతీతము. ఉన్నత శిఖరమునందుండి భూమిని గాంచిన, వృక్షములు, తటాకములు, భవనములు, మొదలగు భేదముల గనిపెట్టుట దుష్టర మగును. క్రిందిభాగ మంతయు వచ్చుని బయలువలె కడురామణీయకముగ గన్పించును. ఉన్నత శిఖరము నధి రోహించెడివారికి ప్రకృతి సౌందర్యము కన్నులపండువు జేయును. ఇటులనే ఉన్నతపథమున చరించెడి మహామహులకు మానవుని మానవునినండి వేరుజేసెడి భేదములకన్న, మానవకోటిని దగ్గరికి జేర్చెడి బంధమే దృఢోచర మగును. గాంధీమహాత్ముడు మతములలోని నుత్తమ మతమును, ధర్మములలో నిఉత్తమధర్మమును గ్రహించి, దానినెన్నిచెను. అది హిందువులకును మహమ్మదీయులకును, క్రైస్తవులకును సమానముగ వర్తించెడి ధర్మమే. మతసారము గాంధీమహాత్ముని జీవితమునందు గనుపించును. కావుననే మహాత్ముని సంబోధనము అన్ని మతముల వారికిని తృప్తిగలిగించెను. అందర దృష్టిని అతనివంకకు మరల్చెను. భారతీయులేగాక పాశ్చాత్యులునైతము మహాత్మునివలెను లేమి అదర్శమును కనుగొనెడి. నేడు పాశ్చాత్య దేశములందు సామ్రాజ్య తత్వజ్ఞులు, మహాత్ముని జీవితరహస్యమును గ్రహించ బ్రయత్నించుచున్నారు. దానిని గ్రంథరూపమున బయలుపరుచుచున్నారు.

గాంధీని హిందువులలో కెల్ల హిందూత్వము, బౌద్ధులలో కెల్ల బౌద్ధత్వము, మహమ్మదీయులలో కెల్ల మహమ్మదీయత్వము, క్రైస్తవులలో కెల్ల క్రైస్తవత్వము, వినుతింపటకు కారణము కెల్లమే. జీవేశ్వరుల సిద్ధాంతమునందు భేద ముండ వచ్చును. ప్రార్థనపద్ధతులందు భేద ముండవచ్చును. ఆచారవ్యవహారాదులందు భేద ముండవచ్చును. ఈ భేదము లన్నియు, అసలు మతసారమును దొలగింపజాలవు. దానిని గ్రహించి, జీవితమునందు అనుష్ఠించెడివారు ఎవ్వరయినను ఫలియే, ప్రపంచమున స్తుతిపాత్రులగుదురు. గాంధీమహాత్ము డట్టి కోటిలో జేరెను. అతడు హైందవరాజకీయోద్యమమును చేపట్టిన దాదిగ, ఈ యుద్యమముగూడ తన సంకుచిత దృష్టిని విడచి విశాలభావప్రపూరితమయ్యెను. మొదట గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రి

కాలో సలిపిన కృషి. అద్భుతముగ గనుపించినను, అందలి మూలతత్వమును హిందూదేశీయులు తిన్నగ గ్రహించజాలకపోయిరి. భూరముననుండి, మహాత్ముని యుద్యమముతో సానుభూతి మూత్రముజూపిరి. కాంగ్రెసులో తీర్మానముల గావించిరి. కాని మహాత్ముని సిద్ధాంతములను, జీవితమార్గమును జాగరూకతతో పరిశీలించినవారగుదుగ నుండిరి. గాంధీమహాత్ముని సిద్ధాంతములలో నప్పటికిని నిప్పటికిని మార్పు గనుపింపదు. దక్షిణాఫ్రికాలో నున్నపుడు ఉపన్యాసములలో నేమి, లేఖలలో నేమి, వ్యాసములలో నేమి అత డెట్టి యుద్దేశముల గనుపఱచెనో పిమ్మటను వానినే నిరూపించెను. అప్పృశ్యతను తొలగింపవలయుననియు, కద్దరును నిర్మింపవలయు ననియు, దేశభావలలో విద్యగలుపవలయు ననియు, అహింసను నిష్కర్షగ నవలంబించవలయు ననియు, జీవితమును నిరాజంబరముగ గడుపువలె ననియు, స్వాత్మరీతిపద్ధతులను మానుకొని చేతిపరిశ్రమలను వృద్ధి జేయవలయు ననియు, రాజకీయాందోళనమును ధర్మబద్ధముగ నొనర్పవలయు ననియు, గాంధీమహాత్ముడివృత్తి డెంత పట్టుదలతో చెలుపుచున్నాడో, అప్పుడును అంత పట్టుదలతో చెలుపుచుండెను. కాని భారతీయులు కారణములకన్న ఫలితములనే ఎక్కుడు ప్రధానములని ఎంచుచుండుటచే, మహాత్ముని దృక్పథమును కనుగొనుట కంతగ బ్రయత్నింపరయిరి.

గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాను విడచి, హిందూదేశమున బ్రవేశించినదాది, అతడేమి జేయునో యని ప్రజలూతురముతో జూచుచుండిరి. సత్యాగ్రహపద్ధతి స్వల్పరాష్ట్రముగ దక్షిణాఫ్రికాలో అచటకొనించినను, అనేక జాతులతోను, మతములతోను నిండియున్న హిందూదేశములో ననుకూలించదని యూహించబడెను. గాంధీమహాత్ముడు సర్వెంట్సు ఆఫ్ ఇండియాసంఘములో జేరు నేమోనని కొందరు తలంచిరి. కాని గోఖలేగారి సలహా ననుసరించి హిందూదేశస్థితిని ఒక సంవత్సరముపాటు స్వయముగ పరిశీలించుటకును, తమ యభిప్రాయముల నా కాలమున బహిరంగముగ తెలుపకుండుటకును, అత డంగీకరించెను. మాన్యవ్రతదీక్షా సమయమున, గాంధీమహాత్ముడు పెక్కు రాజకీయ సభలకు హాజరయ్యెను. దేశపరిస్థితులకు వేరుకండ్లతో గుర్తించెను. ఆకాలమున నలెనితో స్వయముగ సంభాషించిన వారలు, పత్య ధర్మానుష్ఠాన విషయమునను స్వయంకృషి విషయమునను మహాత్ముడు జూపుచుండిన పట్టుదలను గ్రహించగలిగి యుండుట. మానదిక్ష ముగిసినపిమ్మట, గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహ సిద్ధాంతము నమలులో బెట్టుటకు అవకాశములు లభించెను. కెయిరాలోను బేహారులోని మహాత్ముని కృషిఫలించెను. రాలెటు తోచిన సంబంధమున, హిందూదేశములయందు మహాత్ముని మార్గమును గ్రహించుట కభిలాష మేర్పడెను. రాలెటుతాళనము దేశములో ప్రజ్వలించ జేసిన తీవ్రాగ్రహము మహాత్ముని దృష్టి నరకటెను. మహాత్ముడు సత్యాగ్రహ సందేశమును బోధింపగనే, అహమ్మది అమృతోపమానముగ దొచ్చెను. దేశరక్షకుడు బయల్పడెనని ప్రజలు భావించిరి. తమ నెదుర్కొనిన అపదను దీర్చుటకు గాంధీమహాత్ము డవతరించెనని వారు భావించిరి. ఇందు కనుగుణముగ పంజాబు హత్యలును, కిలాఫాత్ సమస్యయు దేశము నలజడి జెందించెను. వీనినిన్నిటిని వరిష్కరించి, స్వరాజ్యము నిష్పించుటకు మహాత్ముని మార్గముకట్టియే సాధనమని, ప్రజలు భావించి మహాత్ము నాయకత్వమునందు సంపూర

విశ్వాస ముంచిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమ మిట్టి సందర్భములలో ప్రారంభమయ్యెను.

తాత్కాలిక లాభముకొర కయినను దౌరస్యము నవలంబించవలదని బోధించి, దౌరస్యరహిత మగు సహాయనిరాకరణమార్గమే శిరస్థముని మహాత్ముడు బోధించెను. ఈ యుద్యమము జనించిన దాదిగ, దేశదృష్టి పరధర్మము నుండి స్వధర్మమునకు మరలెను. పరాధీనభావము స్వాధీనభావముగ మారెను. స్వయంకృషివై ఆభిమానము హెచ్చెను. రాజకీయోద్యమము ధర్మ బద్ధముగ నుండవలెనను తలంపు విస్తరించెను. అంతకు పూర్వము రాజకీయోద్యమము యాచకమార్గము ననుసరించెను. కార్యరూపము చాల్చిన తీర్మానములతో నంత ముందెను. స్వరాజ్యోద్యమము గుర్తించినను, దానిని సాధించుటకు స్వోంత్రశక్తి యావశ్యక మను సంగతిని గుర్తించక బోయెను. రాజకీయోద్యమము స్వల్పసంఖ్యాకులగు విద్యాధికులచే నడుపబడుచు, ప్రజాసామాన్యదృష్టి నాకర్షింపదయ్యెను. మహాత్ముని ప్రవేశమునకు విమ్మట, సందర్భములన్నియు మార్పుజెందెను. పాశ్చాత్య పద్ధతుల కలవాటువడిన విద్యాధికుల కన్నను దేశీయ సాంప్రదాయముల కలవాటువడిన ప్రజాసామాన్యము న కీయుద్యమము ఎక్కుడు సుబోధకమయ్యెను. ధర్మబద్ధముగ రాజకీయతత్వము ప్రజలను త్రేజపూరితుల గావించెను. నూతన శికారంభము హిందూదేశమున పొడగెట్టెను. మహాత్ముని సందేశము దేశమునందలి మార్గములకు వ్యాపించెను. దాని యంతరార్థమును గ్రహించుటకు ప్రజలకు కష్టము గలుగలేదు. కద్దరునందు స్వరాజ్యము గలదనియు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించిన స్వరాజ్యము ప్రత్యక్షమగుననియు, సహాయనిరాకరణమువలన నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగుననియు కనుగొనుటకు ప్రజలకు సులభ సాధ్యముగ నుండెను. తీవ్ర బహిష్కారతత్వము వారికి సుబోధకమయ్యెను. సందియములును, అవిశ్వాసమును సామాన్య ప్రజల మనములకన్న ఆంగ్ల విద్యాధికుల మనముల నెక్కుడు గ బాధింపజొచ్చెను. అది పెచ్చుపెరిగి, మహాత్ముని నిర్బంధమున కనంతరమున కాంగ్రెసు విభేదములకు కారణమయ్యెను.

గాంధీమహాత్మునివంటి సహాయుడు దీతరుణమున నుద్భవించవలసిన యావశ్యకత హిందూదేశమునకెగాక ప్రపంచమున కంతకును గలదు. వివిధ జాతులు పరస్పర ద్వేషముతో మెలగుచున్నతరి, పశుబలమే రాజ్యముచేయుచున్న తరి, ధర్మమడు గంటుచున్నతరి, అహింసా సందేశము వ్యాపించుటెంత యవసరమో గ్రహించవచ్చును. అహింస పరమ ధర్మమని అన్ని మతములను విధించుచున్నవి. కాని మానవ దృష్టియొక్కొరకు, ప్రతిమతము నందును కొన్ని మిశ్రణయింపులు సూచించబడెను. ఈ మిశ్రణయింపులు కెన్నియో కట్టుదిట్టము లేర్పరుకబడెను. ఈ కట్టుదిట్టము లెగిరిపోయినవి. మిశ్రణయింపులు నీటగలిసినవి. అహింస రూపుమాని నది. దౌరస్యమే ప్రధానసాధనమయినది. దౌరస్యమును ప్రయోగించుట కారితీరనవారే, ప్రయోజకులయిరి. శిలమును పాటించువారు తేరయిరి. న్యాయమును ధర్మమును గణనకు వచ్చుటలేదు. పునర్నిర్మాణము, పునర్నిర్మాణముని కేక లిడెడి వారేగాని, దానికి ముఖ్యసాధన మేదియో గ్రహించువారు లేరయిరి. దౌరస్యము నాధారపరచికొని, పునర్నిర్మాణము జరుగుట కేర్పాటు జేయుటచే, అది బునాదిలేని భవనమువలె నేల గూలివది. ప్రపంచ మంతయు నల్లకల్లోలస్థితిలో

చున్నది. దానిని చక్కటి అక్షరములతో మార్చు గను పొందక లోకము పరితపించుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో లహరినను నిష్కర్షగ నవలంబించిననే ప్రపంచము సుఖపడగలదు. శాంతి చేకూరగలదు. హృదయ మాలిన్యము తొలగకుండ, మానవులు ముందుకు నడువజాలరు. రాచబాటను కనుగొనజాలరు. ధర్మ గ్లాని గలుగునపుడు, మహామహు లుద్భవించి ధర్మ ము సాధరించుట సహజము. సత్య, అహింసాధర్మ ములను పునరుద్ధరించుటకు సమయము తాలేదా? గాంధీమహాత్ముని సందేశమును హిందూదేశ మంగీ కరించి పాటుబడునెడల ప్రపంచోద్ధరణకు తోడ్పడ గలదు.

అట్టి యమూల్యావకాశమును పోగొట్టు కొనకుండుటకే, మహాత్ముని యువదేశములను కాంగ్రెసు నిష్కర్షగ నవలంబించ వలయునని, కోరుట తటస్థించినది. దూరదృష్టితో నాలోచించక పలువురు గాంధీమహాత్ముని మార్గమును డిల్లీలో తలక్రిందుల చేయ బ్రయత్నించిరి. ఇటుల జేయుట వలన, స్వరాజ్యము రావచ్చును, రాకబోవచ్చును. కాని సహాయనిరాకరణోద్యమ సాందర్యము రూపు మాయనని గ్రహించుట ముఖ్యము. దాని విశాల స్రవణం జన మడుగుంటుననియు, హిందూదేశ ముక్రమింపదగిన అర్హతను దొలగిపోవుననియు గుర్తించుట యవసరము. గాంధీమహాత్ముని సందేశము ప్రపంచమున వ్యాపించుట కింకను తరుణము తాలే జేమో తెలియదు. దాని యుత్పత్తి వైతను ప్రపంచము గ్రహించుటకు కాలము కట్టిన కట్టవచ్చును. ధర్మాదుర్గతి వాపెడి హిందూదేశము సయితము, ధర్మమునకన్న తాత్కాలిక సౌకర్య ముల నెక్కుడుగ ప్రేమించుచుండ, మోక్షసిద్ధి ఇంకను ఎంత దూరమున నున్నదో యూహించ వచ్చును. కడచిన కాంగ్రెసు సభలో గాంధీమార్గ మునకును, శుష్కరాజకీయమార్గమునకును సంఘర్షణము గలిగినది. ఏదోవిధముగ రాజీ గుడిరనను, అయ్యది సూతన దృక్పథమును పోషించుచున్నది. మూర్ఖమునం దైక్యము గుదురలేదు. దేశేక్షేమమును, లోకశ్రేయమును మది నెంచిన, మహాత్ముని వదలి విజయము గాంచుట యవసరము. అందుకు భారతీయులు శ్రమ శక్తి నంతను భారబోయుట శ్రేయస్కరము. స్వరాజ్య, స్వాధీనములసిద్ధి కిది యత్యంతానుకూల మార్గము. కేటినము భారతీ యులు బూనదగిన శపథమిదియే. గాంధీమహాత్ముని ఒకవంక బొగడుచు, వేరొకవంక అతనిమార్గము లను నిరసించుటవలన ప్రయోజనము లేదు. భారత దేశ విముక్తి చేరువున నున్నదా, లేక దూరము బోవునా యను ప్రశ్నను పరిష్కరించుట, నేటిదిన మవలంబించెడి నిశ్చయముపై నాధారపడి యుండును. ఈ ప్రశ్న త్రోసివేయదగినది గాదు. తాను నించిన కొలదియు, దేశభాగిన్యధి కుంటుననును. నేడు జరిగెడి యుత్సవములు ప్రజల సంకల్పమును బలపరుచుచో, గాంధీమహాత్ముని యుద్ధవాదా జయింబులో సలిపెడి తపము త్వరలో ఫలించగలదు. మహాత్ముని తపఃప్రభావము, సూతనముగమును పాపింపగలదు.

శాసనసభలు : కలతలు

శాసనసభల ఎన్నికలలో పాల్గొనుటవలన, దేశమున విశేషోత్సాహము కలుగునని భావించ బడెను. స్పర్థలను పోరాటములను ప్రజలమధ్య బెరుగుట ఉత్సాహసూచకమగునెడల, అందుకు కొదువలేకున్నది. అమృతబజారు వ్యతిరేక దెలిపి నటుల, శాసనసభలు దేశములో నైకమత్యము చెడగొట్టెననుట కభ్యంతరములేదు. సంస్కరణ

ములు ప్రకటితముగాగనే, మితవాదులు వానిని కాంగ్రెసు మొదలిడిరి. వాని నండగ జూచుకొని, వీరు కాంగ్రెసును విడనాడిరి. మితవాదులకు జాతీ యవాదులకు మనస్ఫుర్థులు బెరిగెను. శాసనసభల లాభమును ఎవరికి వారు జాబ్బు కొనవలయు నని బ్రయత్నముచేసిరి. ఒక సంఘమునకును వేరొక సంఘమునకు కలహములు బెరిగెను. సహాయనిరా కరణోద్యమము మూలమున, ఇవి చాలవరకు ప్రశాంతమయెను. కాని, మరల కాంగ్రెసుతో కొం దరు శాసనసభాప్రవేశము నాసింపగనే, లేనిపోని గందరగోళ ముదయించెను. హిందూమహామ్మదీయ విభేదములు మరల జనించెను. దక్షిణ హిందూ దేశమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములే గాక, జస్టిసువత్తుమునందే అంతర్విభేదములు జనిం చినవి. ఈ పక్షములు ఒకసూత్రమునుగాని, ఒక నితనిగాని అనుసరించుచున్నవి. స్వలాభమే యట్లు దుగుగుసల కలహములవలన, దేశమున కెంత నష్ట మయినను వాటిల్లగలదు. జస్టిసువత్తుము ఉద్యోగ వాంఛచే ప్రేరేపిత మయినదనుటకు సందియము లేదు. కాని, బ్రాహ్మణేతరులలో నయినను హోదాలును, పదవులును ఎందరికిని లభించగలవి? ఎవరి డేనుమును వారు ప్రధానముగ బెల్లుకొనిన, జస్టిసువత్తు నా య కు ల య న ను అనుచరులలో నెందరను సంతృప్తి పరు ప గ లు గు డు రు? వ్యక్తి య మ గు కోర్కెలు ఫలించకుంటుచే జస్టిసువత్తు సభ్యులలో కలతలు పొడమినవి. ఒక కక్షవారిని సాధించుట కింకొక కక్షవారు బ్రయ త్నించుచున్నారు. గత భానువారమునాడు, జస్టిసు వత్తుమున అభ్యర్థులను నియమించుట కేర్పడిన సభ లో, ఇరు కక్షలకుగల కలతలు పెచ్చుపెరిగి తుదకు చేతులు చేతులు గలిసెని దెలియుచున్నది. త్యాగ రాయ వత్తుమువారిని, నల్లకొవత్తుమువారు పరి భవించ బ్రయత్నించిరి. ఇట్టి పోరాటములు, తిమా పాల నవేషించెడివారికి సంభవము గలిగించినను దేశశ్రేయము కోరెడివారికి విపాదము గలిగించక మానవు త్యాగమునందే అన్నిసంఘముల వాకిని ఫంయోగము గుదురునుగాని, స్వార్థప్రయత్నము లందు గుదురదు. హిందూమహామ్మదీయ కలతలను మాన్చు టుత యవసరమో, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరుల మధ్యను, బ్రాహ్మణేతరులలో ఒకరి యెడ నింకొకరికిని గల వివాదములను చల్లార్చుట నాయకులవిధి యగుచున్నది. ప్రజలీ తరుణమున సహకారము నవలంబించుటచే గాక, సహాయనిరాక రణధర్మము ననుసరించుటచేతనే శాంతిని సౌఖ్య మును పొంగగలుగుదురు. ఈ సంగతిని వా రెంతి చెక్కగ గ్రహించిన సంత మేలు.

డాక్టరు సప్తాగారి యుదంతము

డాక్టరు సప్తాగారు ఇంగ్లీషులో సమావేశ మును విడిచిరాక, మిదురుక్కిలి తమ యభిప్రాయములను ఇంగ్లండులో భారతీయుగ ప్రకటించు చున్నారు. దేశభాగిప్రాయమును త్యజకరించెడి మీర వాక్యముల కెట్టివిలువయుండునో గ్రహింపవచ్చును. దానునక్షుణ్ణుల శాసనసభలు ధ్వంసము చేయుట దుర్లభమని సప్తాగారు చెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వవిభానపు లోతుపాతుల నెరిగిన సప్తాగారి నీ విషయమై ప్రామాణికులుగ భావించవచ్చును. హిందూమహామ్మదీయ విభేదముల గూర్చి గోరం తలు కొండంతలు. జేయబడెననియు, మహామ్మదీ యులు స్వపరిపాలనమునకు విముఖులుగ నున్నారనుట సత్య దూరమనియు, సప్తాగారి యుద్దేశము. సప్తాగారు ఇంగ్లండులో గూర్చుని సందేశ ముల బంపుటకన్న, దేశ మధ్యమున జేరి ప్రజాభ్యు

దయమునకు పాడుబడుట న్యాయము. ఇంగ్లీషులో శాస్త్రరెన్యూల్ జేరి, స్వీయగౌరవమును దేశగౌరవ మును కోల్పోవుట దప్ప మీరు సమకూర్చ గలిగెడి లాభము వేరుండబోదు.

లజపతిరాయిగారి వాగ్దానవత్తము

శాసనసభాభ్యర్థులు జేయవలసిన వాగ్దానములు లాలా లజపతిరాయిగారిచే నిరూపించబడెను. వీనిని స్వరాజ్యపక్షమేగాక, ఇతరులుగూడ అంగీకరింప వలెనునని నిన్నటిదినము తెలిపియుంటిమి. ఈవాగ్దా నముబట్టి, శాసనసభలలో రిస్సాంసీపు సహకారము నవలంబించవలసినదియు, లేక సహాయనిరా కరణమును ప్రతిష్ఠంభనమును నిష్కర్షగ నవలం బించవలసినదియు తెలుటలేదు. అది స్పష్టముగ దెలియనంతవరకు, సూతన పక్షమునకు గల ప్రత్యే కత గోచరింపదు. ఇందుకు నిదర్శనముగ ట్రిప్లికేరు లో జరిగినసభలో, సహకారవాదులగు కె. వ్యాసా రావుగారును, డాక్టరు కామతుగారును తాము లజపతిరాయిగారు నిరూపించిన నియమముల నంగీ కరించెదమని తెలుపుటను గమనింపవచ్చును. సహకారవాదు లింతవరకయినను ముందుకు వచ్చుట సంతోష కారణమయినను, సహాయనిరాకరణ పక్ష మున కెక్కుడు కఠిన నియమములు లేకుండుట వలన, వారిసంకల్పము క్షీణించుట సులభము.

హజరత్ మోహనీ గారు

హజరత్ మోహనీగారిపై జయింబుకు వెలువల నున్నవారిలో సంప్రదింప బ్రయత్నించెనని సేరము మోషి, వారికి మేజస్ట్రేట్లుగారు రెండుసంవత్సర ముల ఆరుమాసముల కఠిన కారాగృహశిక్షను విధిం చిరి. ఇది దారుణ మనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి శిక్షలవలన, జయిలు పరిపాలనముపై ప్రజలలో నింకను అవిశ్వాసము పొచ్చుట నిశ్చయము.

స్థానిక వార్తలు

యస్. కే. వెంకటేశ్వరయం. ఏ. యల్. టి
రిజిస్టర్డ్ గ్రాడ్యుయేట్ల తరఫున నూతన సెక్షనుకు తా మొక యభ్యర్థిని యస్. కే. వెంకటేశ్వర యం. ఏ. యల్. టి గారు అంకితులగునెడి తెలియజేయుచున్నారు.

డాక్టరు ఆనిబెసంట్లు:—నిన్నటిదినము ఈ మెగారి 77 వ జన్మదినమునకుచే న్యాయండియా పత్రికాకార్యాలయ మువారు ఆభినందన పత్రమును సమర్పించిరి. జాతీయస్వరాజ్య సమితిపక్షమున నిన్న సాయంత్రము 5.30 గంటలకు గోఖలే హోటలందు ఒక చిన్న సభ జరిగెను. ఆ సభకును ఆ మె భారత దేశమున కొలర్చిన నేడ ప్రకటించబడెను. న్యాయండియా పత్రి కాకార్యాలయమున అభినందనపత్రమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు న్యాయండియాపత్రిక ఇంకొక సంవత్సరమువరకు నిరాపరాధ ముగ నానునెడల రెండవ ఏ ఘనదినము సభ్యులకు వీలులే వనియు ఆమె చెప్పెనని తెలిసింది.

పనిలేని కాంగ్రెసులు:—నిన్నటిదినము సుమారు 500 మంది పనిలేనెడల యున్న కాంగ్రెసులు భోక్తావ్యయమునకు నమిగూడి తొన ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించిరి. జనానుజయ కాలీలకు పరణాచయముకు పంపుచున్నారని వందలి హృషింబి యుండుటచే మీ డెగ్లసుకు సిద్ధపడి తమను పంపుమని గోరుటకు భోక్తావ్య గుమిగూడిరి. భోక్తావ్యవాదుల వచ్చి అవకంఠి ఆదర్శ మున తెలిపి 9.30 గంటలకు వాచుండిని తిరిమివేసిరి. కాని ఒక గంట గడచిన పిదప మరల కొంద రిచ్చోటికి వచ్చి రస్తాప అటంకము కలగజేసిరి. వారిలో దున్నులు 12 గురు దారిబోయె డివా:మిద రాల్లవనది, భోక్తావ్య ఉద్యోగుల కావారము తీసుకబోవుచుండిన ఒక స్త్రీని వేశాకోశము చేసిరి. వారిని పోలీసువారు బి. ఐ. పోలీసుస్టేషనుకు తరమకొని పోయిరి. ఇతరులనుకొనివేసిరి.

నిర్ణయము:—యల్. మాక్ మెకెంజీగారు, రెవిన్యూ జోన్లపైనున్న నిర్ణయాలపై బందరుకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

మదరాసు ఆరోగ్యము:—నెవ్రెంబరు 29 వ తేదీ తో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారమున సగర్వమునకు వెయ్యింటికి 31.6 చొప్పున పోయిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వారము 31.1 వరకును చనిపోయిరి. మొగ్గుకొని కలరా కల్పింపడి. అందు 2వ మరణించిరి 3వ రోజు మనా యియు కల్పింపడి కాని రెవన్యూను చనిపోలేదు. ఇతర వ్యర్థముల కల 2వ రోజు చనిపోయిరి. పోయినవలెకల్పింపబడి యీవారమున 37.4 వరకును మరణసంఖ్య యుండెను.

ఒక ఆకస్మికమరణము:—నిన్న సాయంత్రము 4వ అగ్రాంతములలో ఒక తెలుగు బ్రాహ్మణ బాలుడు—యన్నా కి సంబంధించిన—యదరాసు-ఆరోగ్యము లైనులో పెంబూరు నిల్వబాకను స్టేషనువద్ద ఆకస్మికముగ రైలుకిందబడి చనిపోయెను. సంబంధించి: ఆతని తల్లిదండ్రులు ప్రస్తుతము బిలివాక మునందు పోలీస్ స్టేషనులకు జీవించువాడు. ఇతడు పెంబూరులోని హైస్కూలును నాల్గవ తరగతి చదువుచున్నాడు. ఎప్పుడో తన, నిన్న ఉదయము ఇంటియందు భోజనముచేసి పెంబూరుకు రైలులో వెళ్ళెను. సాయంత్రము 4-15 గంటలపాత్రకాలను వదలిపెట్టి తనకి బిలివాకను చేరుటకై పెంబూరులో రైలులో వెళ్ళెను. ఈతడు ఎక్కిన కంపార్టుమెంటులో ఈతడుగాక మరి ఇద్దరు బడిపిల్లలుండెరి. పెద్దవాతకును తన. ఇతడు బండిలో వెళ్ళెను. రైలుపుమాచుతేడు. రైలు కదలేను. తిరుగ్గూరునుండి మరెవ్వరైలు ఎందుగ వచ్చుచుండెను. దానిని చూచుటకై ద్వారమువద్ద వచ్చినిలిచెను. రైలుపు వెళు ప లికి తేట బండిలానికే యుండెను. మరెవ్వరైలును చూచు ఊత్సాహమున ఆహ్లాత్తి తన రుమాలును విసురుచు నుండెను. బండితిలుపు తిటాను ముందుకువచ్చెను. ఈలోగ ఎదుగు ఇంజను వేయుగ వచ్చుచుండెను. తనబండి కమ్మినుండి చేయవలెను - తిలుపుచున్న ఆకలి రైలు ఎంజనువైబడెను - కెటినే తలయు, చెండుచేతులును చేమానునుండి చీలి కునులయ్యెను. బండిలోనుండి ఇద్దరు కుట్టువాండ్లు కేటానైచిరి - చినువారు లేరు. చినిను విడుదలయ్యావను - చిత్తమేను, చెండురైలు నడచుచుండెను రైలులోని ఉద్యోగులుగాని మరెవ్వ ప్రయాణికులుగాని ఈవిషయము గమనింపలేదు. మరణానంతర మైనకు వెంటనేకనుగొని రైల్వేను ఆపలేదు. ఆకుట్టువాండు చనిపోయిన కుట్టువాని తల్లిదండ్రుల వద్దకువచ్చి వారికిఁబోవార్త, తెలిగించి, అందరును: నీ మాణము సంభవించిన చోటుకు వెళ్లి సంతకమును రైలువారికి తెలిపినదికాదు. అంతట సాయంత్రమును పంచాయితీ జరిగెను - ఆకస్మిక మరణముని పంచాయితీ నిర్ణయించెను. కుట్టువాడు తల్లిదండ్రుల కొక్కడే కుమారుడు - వారి - కాలకు వృద్ధాప్యమున కలిగెను.

శుద్ధిసంఘము

35 లక్షలు భూరివిరాళము

ఒకమార్వారి ప్రముఖుని వదాన్యత

నేటు జుగలు కియేరు గారు

శ్రీకృష్ణానందస్వామి మున్నగువా రేర్పరచిన శుద్ధిసంఘమునకు నెరదాతలగు నేటు జుగలు కియేరుగారు గురుప్రసాద మార్వారి వద్దకు 35 లక్షలరూపాయలు యిచ్చెనని మిలపు కృతిక ప్రకటించెనని లాహోరునుండి వార్తకల్పింపడి.

శ్రీకృష్ణగారి జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాముల వారు

ఇపుడుస్వాములవారికి సంపూర్ణారోగ్యముకలిగినది. కొంతకాలమునుండి శ్రీకృష్ణగారి కారవాతీత శంకరాచార్యస్వాములవారికి మతిస్థిరము కల్గినది. అపుడు శ్రీకృష్ణగారి చాలకూర్చుండినది. ఇపుడు శ్రీస్వాములవారికిమరల సంపూర్ణారోగ్యముకలిగినదని చెప్పి పుట్టిపత్రము ప్రకటించబడిన వార్తను చదివినచాల సంకీర్ణించిమి. ఇంతవరకును దీర్ఘవ్యాధిములనుగలిగివార్తలకు ప్రకటనార్థము పంపుచున్న విద్యార్థి శేష కాశ్రీగారు గానిమరతముకార్యనిర్వాహకాధ్యక్షిగాని యీసంతోషోదంబును మాకు కలుగెను. ప లేదో గ్రహింపబడుటన్నా ము)(అ. క. కు)

స్వరాజ్యపక్షము

ఎన్నికల వ్యవస్థలు

మధ్య రాష్ట్రములు

జబ్బులపూర్వకము మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యసంఘసభ నెవ్రెంబరు 30 వ తేదీన జరిగింది. స్వరాజ్యపక్షమువారి పద్ధతిని విధానమును ఆలోచించినవారు స్వరాజ్యపక్షమున చేరగోహించు స్వరాజ్యవాదులు వారినుండి నిజముపుకొందురని రాఘవేంద్రరావుగారునుడిచిరి. ఆగ్రహా దాక్తరుగారుగారును మంత్రిగానున్న కెల్కరుగారును కూడ తమఅభిప్రాయములకు తెలిపిరి. అభ్యర్థులకు నిర్ణయించుట కొక ఉపసంఘము ఎర్పరుపబడెను. స్వరాజ్యపక్షమున చేరినవారిలోపైని వివరింపబడిన వానరులు మిన్నిచ్చు కెల్కరు, దాక్తరుగారు ఎం.ఎల్.ఎ. గారును లేదారు కలుపబడినా ఎం. ఎల్. ఎ. గారుకు మరికొందరు కాష్ట్రీయ కానసభ్యులను నుడ వచ్చిరి.

అధిష్టిలో ఆతనర కాంగ్రెసుమహాసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కానసభలకు వెళ్ళుట కనుకతియ్యబడెను. గాన యీసంవత్సరము హెచ్చుమంది టిప్పించెరు. ఎన్నుకొన బడవలసిన సభ్యుల స్థా.ముల కన్నీటికిని స్వరాజ్యపక్షము ప్రతిఘటననిలిపెదను. వివిధపక్షముల వారు ఎన్నికలకు నిజముగలరు గాన స్వరాజ్య పక్షమువారు తమ పద్ధతిని నిర్ధారణచేసి ప్రకటించిరి. ఆసమాంత సిద్ధాంతములకు భంగము కలుగకుండ గ జరియములందు పనిచేయు దేశసేవకులకు నిరంకుశోద్యోగులు కలిగించుచున్న యబ్బంతులను నిరోధించుటకు మేము ప్రయత్నించెదము. ఇంతవరకు దేశమునాయకులకు బాధించుటకే కానసభల నిరంకుశుల కుపకరించుచున్నది. ఇట్లునై నా సభలకుపకరించకండ చేయుటకు పూనుకొనిన మేము ఆ విషయమున మీతో కేకేభవింపగోరువారి కందఃకని స్వాగత మొసగెదము. (అంతకార మొనరింపవలెనను భావముతో మేము ఎన్నికలకు నిజముట లేదు. ఆని రాఘవేంద్రరావుగారు నుడిచిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు పోటీగా వారిసోదించవలెనను పట్టుచుతో యెక్కువను ఎన్నికలకు నిజముట అని కొందరు నుడిచిరి. అంతటితో కానసభ ముగిసినది పిమ్మట కేవల స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులకునే జరిగెను. అభ్యర్థులను స్థిరముటకు ముగ్గురు సభ్యులకు ఉపసంఘముగా నిజమించిరి. (జబ్బులపూరు తంతి వార్త, అక్టోబరు, 1)

శాసనభల ఎన్నికలు

లాల్లా లజపతిరాయగారి లేఖ

పంజాబులో ఏర్పాటులు

పంజాబు బహిష్కరణనాయకుల లేఖ

కానసభలకు వెళ్ళుటనుగూర్చి మీతో మేమేకీభవించబలము. కానసభలలో ద్వారా స్వరాజ్యమును బడయగలదు మనుష్యులమునకు కొంచమైనను లేదు. కానిమాపట్టు మాకుగల గౌరవభావములను కాంగ్రెసుసభ్యులలో నైకమర్త్యము కలిగించుటకునూ ఆజ్ఞానసారమే నడుచు కొందుమని పంజాబు లోని బహిష్కరణ పక్షము నాయకులు లాల్లా లజపతిరాయగారి కొక లేఖనువ్రాసిరి (అ. వె)

శిరోమణి గురుద్వారాసంఘము ప్రతినిధులు

భారతకానసభకును పంజాబుకానసభకును ప్రత్యేకముగా ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనకుట శిరోమణిగారు ద్వారాసంఘమువారు నిశ్చయించి 15 గురిపేరులను ప్రకటించిరి. వారు గురుద్వారాసంఘమువారి ఉత్తరువులకు బద్ధులై కానసభలో పనిచేయవలెను. వారుగురుద్వారాసంఘసభ్యులకు రాజీనామానిచ్చి కానసభ నిమిత్తమే పూర్తిగా పనిచేయవలెను అందులకంగీరించినవారు ప్రమాణప్రతీక్షన సంతకము చేయవలెను. (అ. వె)

అబకాలేశ్వరు

మ్యునిసిపలు సంఘసభ

సత్యాగ్రహముల స్వాగతతీర్మానము విగిసోయినది. కాకపూరు వెల్లి సత్యాగ్రహ మొనరించినవైన సత్యాగ్రహులకు మ్యునిసిపలుసంఘము వారు సత్కారప్రతీక్షన సమర్పించవలెనను తీర్మానము ఆవాకుదాదాడువద్దనున్న అబకాలేశ్వరు మ్యునిసిపలుసంఘసభలో నుపాదించబడినదని ఆతిర్మానము తెగ్గలేదు.

రంపవీతూరి

(స్వకీయవిలేఖరి విశాఖపట్నం)

రాజుగారిని గూర్చి కొన్ని వదంతలు

పోలీసుస్టేషనుదోపిడి, సబు ఇన్స్పెక్టరును కొట్టుట రాజుగారి చర్యలనుగూర్చి కొన్ని వదంతలు ప్రబలమున్నవి. ముల్లదొరను పోలీసువారు పట్టుకొనెను తరువాత రాజుగారిదుండు మూడు భాగములకు భాగింపబడి ననియున్న అంతో భాగమునకు గంటం ధోరయియున్న మరెవ్వరుదానికి అగ్గిరాజున్నా మూడేకలమునకు శ్రీరామరాజుగారే స్వయముగా నాయకత్వము వహించుటకు ఏర్పాటులు జరిగెననియును తెలియుచున్నది.

శ్రీరామరాజుగారు తనబయటలో ఈమధ్యనే పాడేకు కద్ద అగపడినట్లు తెలియుచున్నది. పాడేకు పీఠాల్లి తాలూకాకు పశ్చిమముననున్న ఏలేస్సీలో కొముఖ్యగ్రామము. ఇచ్చట పోలీసుస్టేషనునుడ గలదు. రాజుగారు తమ కలివారముతో కలివారము (నెవ్రెంబరు 22 తేదీ) సాయంత్రము 6 గంటలకు గ్రామము ప్రవేశించి రాత్రి 11 గంటలవరకు అచట నుండెననియు ఆరాత్రి రాజుగారు పోలీసుస్టేషను దగ్గరకు వెళ్లి కుపాకులను చుండుగుండును ఇచ్చి వేయ క రెండు కొరి రనియును 4 కుపాకులును కొన్ని తూటాలు మూడేమే ఫిరూజీద్దార్ కు దొరకెనయును అచ్చట నున్న, పోలీసుబయియున్నవైరును 500 కాసిస్టేబులను పిరూజీదారులు తీర్మాన కొట్టి రనియును ఆకాడు అచ్చట కళాము చేయుచున్న సర్కిలు ఇన స్పెక్టరు కన్స్టాబుల సంతకములతో పారిపోయెననియును కదంతలన తెలియుచున్నది.

కొన్ని దినముల దర్జిలాను రాజుగారు తమచర్యలను ఏ కేస్సినుండి జిల్లా సాధారణ భాగమునకు (అర్జిరి) మార్చవలెనని ప్రయత్నములు సూచియున్నట్లు కదంతులు ప్రకటించెను. రాజుగారిదుండు మర్యపు ప్రదేశములను సాధారణ ప్రదేశమునకును మధ్యనున్న పీఠాల్లితాలూకాలో మూడుగుల గ్రామమును కృంగవరపుకోట (ఈ తాలూకాకు మధ్యస్థలము) గ్రామమును దోపిడిచేయగోరుటగా నున్నట్లు నుడ వనరులు ప్రబలతెను. కొన్ని దినముల క్రిందట చెండుమోటాను లాగ్విలై పోలీసు దళములు కృంగవరపుకోట మూడుగుల గ్రామములకు పంపబడెను. కాని ఏ కారణముచేత నోరలచి నట్లు రాజుగారు అచ్చట ఆగు పడ నేలేదని తెలియ వచ్చుచున్నది. ఫిరూజీద్దార్ గూఢాంగార తాలూకా వర సీకట్టణం తాలూకా బంతపిల్లి కైపునకు పోయినట్లు తెలియకచ్చెను. పోలీసుబలములు కూడ అచటకే పోయినట్లు వివరముచున్నది. చింతిపల్లిలో పోలీసు స్టేషను యొకటిగలదు. రాజుగారు దీని నిదింకే తమ కిరూరీ నుతనదికళా దోచుకొనియుండిరి. ఈ నైవదంతులు ఎంతవరకు నిజమోకనుగొనకుట తగిన అవకాశములేవు.

నేషనలు లిబరలు ఫెడరేషన్

వార్షిక సభాధ్యక్షుడు

పూనా అక్టో 1:—ఇండియా నేషనలు లిబరలు ఫెడరేషను ఆరవ వార్షికసభ పూనాలో క్రైస్తవులలో సమావేశమవదానికి ఆధ్యక్షుని నిర్ణయమునుగూర్చి ఆహ్వానసంఘము కలివారముచేసిన సభలో విచారించెను. ఫెడరేషను సంఘములకు దాక్తరు సర్ పేజ్ బహదూరు సప్రూపేత దెలప నిశ్చయించబడినది. వారి తో విచారించి 15 వ తేదీలోపుగా అభిప్రాయములు దెలపగోరెదరు. దాక్తరు క్రైస్తూ యిప్పుడు ఇండియాలో లేకున్నను నరంబకవాటికి తిరిగి వచ్చి సంఘము లన్నియు నంగీకరించునెడల పెడ లేవను సభ కధ్యక్షుడుగ నుండవచ్చును. ఇంతవరకు ఆహ్వానసంఘములో నూరుమందివైగా జేరిరి. రామాబాయి సాహెబు రానెడే కలిపజే నాయకత్వమున శ్రీల కత్ కమిటీ యొకటి ఆహ్వానసంఘమును బలపరుచుటకై యేర్పడెను.

నెయిటిల్, అక్టోబరు 1:— సీతాపూరుజిల్లా చాలూ పూలోని కుకారాం అశ్రామ మేనమాన జడ్డుసాగెను అను శాతదు రెవిన్యూబోర్డు మెంబరు డర్బుగాటి లంచమియ్యబ్రతు త్తించినందుకుగాను 9 నెలల కఠికతయను 50 గూపాయల జరిమానాయు విధింపబడినది. మద్రాసు నేరమునొప్పుకొనెను. అంత మిచ్చెదనన్న 10 నెలలు ప్రభుత్వస్వాధీనము చేసికొనబడెను. (అ. వె)

జస్తిను పక్షపు అభ్యర్థులు

ఎన్నికల సమావేశమునందు ముమ్మియుద్ధము.

కాశీపురము, స్మితియేలూరు, కత్తియెలయూరుల షెడరేషనువారి యాజమాన్యము క్రింద పి. త్యాగరాజుచెట్టి, రావుబాద్దూరు టి. వందరాజులనాయుడు, టి. కణికాచలం చెట్టిగార్ల కాననభాగ్యరత్నను అనుసరించుటకై, అది యాజమాను సాయాత్రి మొదటిసారి టి. పట్నములోని కి. 15 దివిజను ఓటరులందఱు రావలసినవని కాగితము లంకభక్తావ్యమే ప చివెట్టుబడెను. ఇదిగత అనుకొనినంత యెక్కువగా జనము వచ్చుటలేదు. కచ్చినవారిలో చాలమంది యువకులును ఓటరులు కానివారను గలరు. అభ్యర్థులు మువ్వరను తమ అనుచరులతో నిచ్చినారు. వలెనేనుగారి కుటుంబము కూడకొందరువచ్చి, వేదికపైన పథాను గూర్చునియుండిన భాగముగ నే ప్రారంభింపబడింది. తుదివరకునుగాక భాగముగ నే జరిగినది. కావునదకు ఆ దళము లేచి సభను విడిచి వెట్టునకు యాజమాన వేదగొల్లకు ప్రారంభమై యిరువత్తు ముల వారికిని వ్యంధయుద్ధము జరుగుచుంటియన ప్రసంగించినది నాయకులు ముఖము బోవుట కన్పట్టెను. కాని యేరిని ప్రమాదములు జరుగలేదు. కభామందిరముయొక్క సాయమునకు నష్టము కలుగలేదు. ఉదయపక్షములవారికి మైత్రికలు లెవని పిలిచి పరస్పరమిందిరి. అప్పుడే గల్లకు ప్రారంభమైంది. మైత్రికుడుడు దగ్గరకుని వచ్చుచున్నది.

క్రియార్థి టి. కారాయణస్వామి చెట్టిగారు అభ్యర్థులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పి. రామస్వామి మొదలయూరుగారు

క్రియార్థి పి. రామస్వామి మొదలయూరుగారు యెట్టువచ్చి శివలి. కను ఫలానాభ్యర్థిని మారు యెన్నుకొనరలెను అని చెప్పుటకు రాలేదు. ఇట్టి పక్షము తిరపున చెప్పటకు వచ్చింది. అని యాతడు ప్రారంభించెను. జస్తినుపక్షమును చెడునంపుముగా ప్రసంగించి నవరచుటకై కమిత్రులును పత్రికలో తమ ప్రమాదము గూర్చి వ్యాసములు వ్రాయుచున్నారని. ఇదిగత బ్రాహ్మణేతరులకు అనుకూలభావము కావలసిన మతరాసు యిమెలుపటికూడ అపక్షము నిపుడు తిప్పుకొనినట్లందుచున్నది. అపత్రికయొక్క విషయములలో అక్రమవ్యాఖ్యానములు చేసి యింటునిందించి, ఒకరికి సువాచిత్యములను తనయెట్లు చెక్కుబెట్టుకొనవలసియుండునని ఆతడు నడిచెను.

“స్వరాజ్య” వ్యవహారము పత్రికలగుడ కొన్ని పాడుపు మాటలను వ్రాయుచున్నది. దీనికి వ్యతిరేకముగా బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు యేమిగావించిరి? అని యాతడు ప్రశ్నించెను. పిదప స్వరాజ్యపక్షమును నిందించి వారివిధానము కార్యక్రమములగుగ లేదని చెప్పి, జస్తినుపక్షముతో సరిహద్దుగా నిలిచి వాదించుట తగినవత్తును వేరొకటి లేనేలేదని యాతడు వ్యవహారము తిరిగెను. అందుచేతనే వారు క్రిందటికార్యమును తిరిగి వచ్చుటకు దా తిప్పుక గలదు కొందరు వరు వైరముతో నెట్టి వ్యవస్థయు చేయక యూరుండుండిరి “నిలిచి యాందోళనకారులు”

అపక్షమువారికి చేహార్చనగలిన ఫలితములు ప్రత్యక్షముగా నగపడుచున్నవి. గాన వేరుగా చెప్పవలసినది వరు భావికార్యక్రమమును గూర్చి యీపక్షము వారు యేమియున్నట్టికి నిశ్చయించుటలేదు. కాని యిదివరకు ఆలంబించినవిధానమునే యిరువంభించెదరు ఎన్నికలవిషయమున సభలు చేయుటకు తుదిచే కాని ప్రతియొంటికి బోయి అభ్యర్థుల తిరపున ప్రచారము చేయుట లాను గూడ దోషములేదు. అట్లుచేయుటవలన సభలలో నెట్లు తా మొనర్చిన కార్యములగుర్చి దెలియబరచుచున్నామో అట్లునే వికేదముగా ప్రతివాడికిని దెలియబరచ గలుగుదుము. ఈ పక్షము నాయకులలోను కల వాము : భిష్ణుదీచేయుటకొరకు కొందరు నీతిమంద్యులు పత్రికలో వ్యాసములు మూలమున యాందోళనము గావించుచున్నారు. కాని యిది యెన్నటికి కొనసాగును.

పిదప మొదలయూరుగారు మదరాసు మండలియవారు గావించిన కార్యములను ప్రసంగించి, సర్వముకొరకు పచ్చలు కుప్పలలో నుడివినది యింక, రాజకీయవిషయములలో భేదాభిప్రాయము గలవాడగుటచే అట్లు నుడివెనని చెప్పెను. తాను కాన్పిలు కార్యరంగిగా నుండుటచే దెలిసికొనిగలిన సమాచారములను న ద్వంద ప్రభుత్వము మదరాసులో విజయము గావించినది యాతడు చెప్పెను. మండలి మందిరగా నిచ్చిన పరిపాలనాకాపులను

బాగుగ కరిపాలించుటకు కాక, ప్రత్యేకముగ నొసంగిన వివిధ కాభావపరిపాలనముగూడ బాగుగ గావించిరి. చివరకు కాతడు తగిన ప్రతిభలను కాననసభలకు పంపుచునని భావించు కొనెను. క్రిందటి పర్యాయము కంపినసభలకు పరిమిత ప్రతినిధులుగా రనియు, అందువలన బ్రాహ్మణేతరసంఘమునకు కొంత హాని కలిగినదనియు జెప్పి యతడు ఉపన్యాసమును ముగించెను.

ఇరువత్తుముల వందరాజులనాయుడు

తరువాత టి. పి. నుబ్రహ్మణ్యుగారు మాట్లాడిరి. ప్రస్తుతము కలెక్టరును భేదాభిప్రాయములు మనయిరువత్తుములకు గల యొకత్రువు తొలగివేయవలసినది కచ్చుక నవించును. రెండుపక్షములు కలిసిపోవుటకు నూచనలు లగ పడుచున్నది. ఒకటి రెండవోజులలో మైత్రి చేపారును.

పిదప వండిరి కందస్వామి మొదలయూరు, జి. ఎస్ కన్నప్ప, శ్రీమతి అలిమేలు మంగళాయారమ్మగారు గార్లు ఒక త్రువు ప్రభుడును అభ్యర్థులను అనుసరించుచు ఉపన్వసించిరి.

సర్. పి. త్యాగరాజుచెట్టిగారు

సర్. పి. త్యాగరాజుచెట్టిగారు బ్రాహ్మణేతరభాగము ముందుకు ఉత్పత్తిని గూర్చి చెప్పుచు తమభావము స్పష్టముగా వ్యక్తపరచుకొనిరి. ప్రధమమున 1917 సం॥ న కొలదిమంది బ్రాహ్మణేతరులు రానువారు రాకాగారి అభ్యర్థిత క్రింద ఎలికాజ మొదలియూరు గారి కృపామున గడుచు మా వేళ మైత్రి బ్రాహ్మణులు అన్ని ఉద్యోగాలు లను ఆక్రమించుకొనుట, కేతన దెవలయుగూరు వహాములు లీల ప్రారంభించుటలేతన, మైలాపూరుకీళ్లు గర్వపూరితులగుటలేతన వాడు తిరుగుబాటు గావించుననియుండెను. కావున ఎన్నికల కభ్యర్థిగానున్న వందరాజులనాయుడుగారు వాటిప్రభుభాగావించుటకు కారణభూతు లైంకారాని నొకరిని కళికులకు ఆతడు తెలియజేసెను. పిదప ఉపన్యాసకుడు దాక్షక శాయుగారు ఇతరులు కొందరు తమవారీయ ప్రాతినిధ్యాంధోళమునందు విన్నపము చాలాచేసికొనుట ఇంకాండుకు బోవుటను గూర్చి తెలిపెను.

అప్పుడు బ్రాహ్మణపక్షినిధులను బ్రాహ్మణేతరపక్షినిధులను వాదము జరిగింది. తుదికు మైత్రిమండలియూ ఫలితమైంది. అప్పుడు వివాదాంశమైన ప్రతినిధిసంఖ్యను గూర్చి టి. రంగారావుగారు 100 వ భాగమైన బ్రాహ్మణేతరలలో సంగ్రహదని చెప్పియుండిరి. ఇటువంటి బ్రాహ్మణభావములతో వాడు పోరాడవలసియుండెననియు అందు జల మొందినవారెప్పుడు తమ ఓట్లను కొరచున్నారనియు త్యాగరాజుచెట్టిగారు కళికులకు విన్నవించిరి.

రాజకీయ బ్రాహ్మణులు

అసదర్భమున బ్రాహ్మణుల విరోధభావమును గాంచి నిరర్థకముచే “రాజకీయ బ్రాహ్మణులకు ఓటులగయ్యకూడదు” అని పత్రికలలో తాను వ్రాసియుండెనని ఆతడు చెప్పెను మైత్రి మండలియమున 28 స్థానములే బ్రాహ్మణేతరలకు నిర్ణయపడినను 45 స్థానములను ఎన్నికలలో సాధించుకొనియు చెప్పి చుంట్టాను నిర్ణయించుటలో తనకును గవ్వలను వేల్చి గడెను ప్రభువునకు జరిగిన ప్రసంగమును గూర్చియు నతిదుర్మమముగా వ్యక్తీకరించెను. ఎన్నికలో : కళికుభావముగా వచ్చిన బ్రాహ్మణేతరులకు నాయకుడుగా నుండుటచే గవర్నరుగా రతనిని విలిచి మండలికేంద్రపుటకు కలిసియువారి నాయకులను వేల్చినవలసినదని కొరెను తనకు నూచ్యములేదు సుబ్బగయ్యలచెట్టిగారు చురుకుగ నుడి దృఢనిశ్చయము కలవా డగుటచే ఆతని చేతును ప్రభువు మున నూచించెను. గవర్నరుగారి కేతని గూర్చి బాగుగ తెలియక పోయినను ఒప్పుకొనెను. పిదప జమిందారు గారయిన పి. రామారాయణం ఎమ్. ఎ. గారిని వేల్చినారు. కళికునాయకులను నుంబంధించి అప్పుడే ఇంకాండునుండి వచ్చిన మొకజెట్టిగారి చేతు మూడవదిగా నూచించెను. గవర్నరుగారు ఈరెండుపేర్లకుగూడ సమ్మతి చెను. ఇట్లు కుటుంబలో మండలికర్తము నేర్పరిచిరి.

ఒక బ్రాహ్మణుని పొగరు

పిదప త్యాగరాజు చెట్టిగారు యెట్లు చెప్పిరి. “వాటి నాయత్రిము ‘కాన్పి పాలిటనకులు’ లో నొకటియు జరిగినది. కభ్యర్థి కార్యరంగిగా నుండిన ఒక బ్రాహ్మణుడు గవర్నరుగావించి వాడును గలిగిన సందర్భమునుగూర్చి యెరిగినవాడై, “నువ్వారాయణు రెడ్డిగారికి మండలికేంద్ర నిచ్చిన అని ప్రాణమును పువ్వుకొనెనని వా రుచురు” అని మాటల సందర్భమును నడిచెను. ఆమరువాడే జరిగిన యేర్పాటు లన్నిటిని ద్వందముటకు ఆకార్యరంగి ప్రయత్నించినట్లు తెలిసినది. బ్రాహ్మ

ణులు గర్వపూరితులై ప్రభుత్వమునను సుహా చెప్పెడివారుగా నుండి బ్రాహ్మణేతరులను వ్యర్థులని ప్రబలించేయుచుండు రనుటకు యిది యొకనిదగ్గు ను.”

బ్రాహ్మణేతరుల సామర్థ్యము

బ్రాహ్మణులకు సరిహద్దు మయిన సామర్థ్యము బ్రాహ్మణేతరులకు లేదని ఒకానొకప్పుడు భావించిన సర్. అల్లెగూడరు కార్యగారికి, అతకాళి మొసంగిన బ్రాహ్మణేతరులకూడ తగినంత సామర్థ్యము జాపగలరని తాను యెట్లు గవరచెనో ఉపన్యాసకుడు తెలిపెను. ఇదివరకు తమకు విరోధముగా నుండిన బ్రాహ్మణులు ఇప్పుడు తమతో మంచిమాట లాడుచున్నారు. కాని వారివిషయభావము : కించినదని కలంపగూడదు. బ్రాహ్మణేతరులలో గల స్వల్పభేదములను బ్రాహ్మణులు వైకి వాచాటముగ దెలియబరచి వారిలో : న్యోగ్యవిరోధములు గలిగించుచున్నారని. కాననసభలలో కభ్యర్థిగా నుండుటకు ఒక నికి మయిలూపులలో నొక బ్రాహ్మణుడు రూ 250 యిచ్చిన సంకతియు, ముయొకనికి పులిపాలక సంఘమున 4 వ భాగమున కభ్యర్థిగా నిలుచుటకు రూ 500 యిచ్చిన సంకతియు ఉపన్యాసకుడు తెలిపియున్నాడు. అందరి కి తెలిసిన యిందును గనుక వేరుగా నతని చేత వైకి చెప్ప నవసరములేదు ఆతడు వైకివాదని చెప్పుట కను మానింపవలెను. బ్రాహ్మణేతరపక్షమునకు వ్యతిరేకముగా చాల రీతుల చెప్పియుండిరి. ఒకడు వానిని పాలిటెట్టులెనెనెను; ముయొకడు ఖండఖండములు గావించవలె ననెను. ఇట్టికలుకులకు కళికులు చెవియొగ్గకూడదని ఉపన్యాసకుడు చెప్పి, తమపక్షమునకు వ్యతిరేకముగా వ్రాయుచున్న కొన్ని పత్రికల గూర్చి ముచ్చటించెను.

“నీను చెప్పవచ్చునట్లు చెప్పవచ్చున యింతము కటిగలదు. రంగారావుగారు మరల భారత కాననసభకు అభ్యర్థిగా నుండియున్నాడు. ఆతడు తప్పక యెన్నుకొనబడునని వైరము గలిగియున్నాడనినూడ తెలియుచున్నది. ఆతడే “బ్రాహ్మణేతరులకు 100 వ భాగమైన స్థానమునగూడదు” అని నుడివియుండెను. అసంగతి ఓటములు మరచివేదెను. ఉప్పు పన్ను తీర్మానము ఓటునకువచ్చిన పుడికెడు సభలో లేదు. ఈ ప్రతినిధి యే, రూ 80,000 లకు తిరుపతి మహామారు పాండరమ్మది పక్షమున రాజకీయనిధి వద్ద ముడివిషయమును చట్టముకేరపున వాదించెను. కళ్యాణియమర తీర్మానముల చర్చనగుచుండెను కభ్యర్థిగూడదు. మదరాసు గవర్నరుగారికి అట్టియిది 10 వ తేదీన యాచటము సందర్భమున ఓవిన్నము దాఖలుచేయవచ్చును. అందునిమిత్తమై తుడిదిప్పుడు చెప్పి పురింపుయున్నాడు. మండలికర్తమునకు తాను చేయగలిగినంత అపకారము యిచ్చుటను ‘ఎన్నికల’లోను గూడ చేయుచున్నాడు. అటువంటివాడు తిరిగి కాననసభలకు బోవండునట్లు ఓట్లు చూడ నవసరములేదు? (వార్తాభ్యుదయ) ఎవ్వరికైనను ఓటునొకవచ్చునుగాని రంగారావుగారుయెన్నుకొనబడవలెను; ప్రయత్నించవలెను, ఉపన్యాసకుడును, రంగారావుగారును స్నేహితులే. తొలివాడు రాత్రిగూడ కలసి మాట్లాడుకొనిరి. ఆతడు వేదగవకలగుటచే బ్రాహ్మణేతరులకు ఎన్ని విధముల హాని చేయుగలనో అన్ని విధములను వేదక మాయచున్నాడు. రంగారావు అమితమైన హానికరమునవాడును దుష్టుడును అని ఉపన్యాసకుడు తెలిపెను.

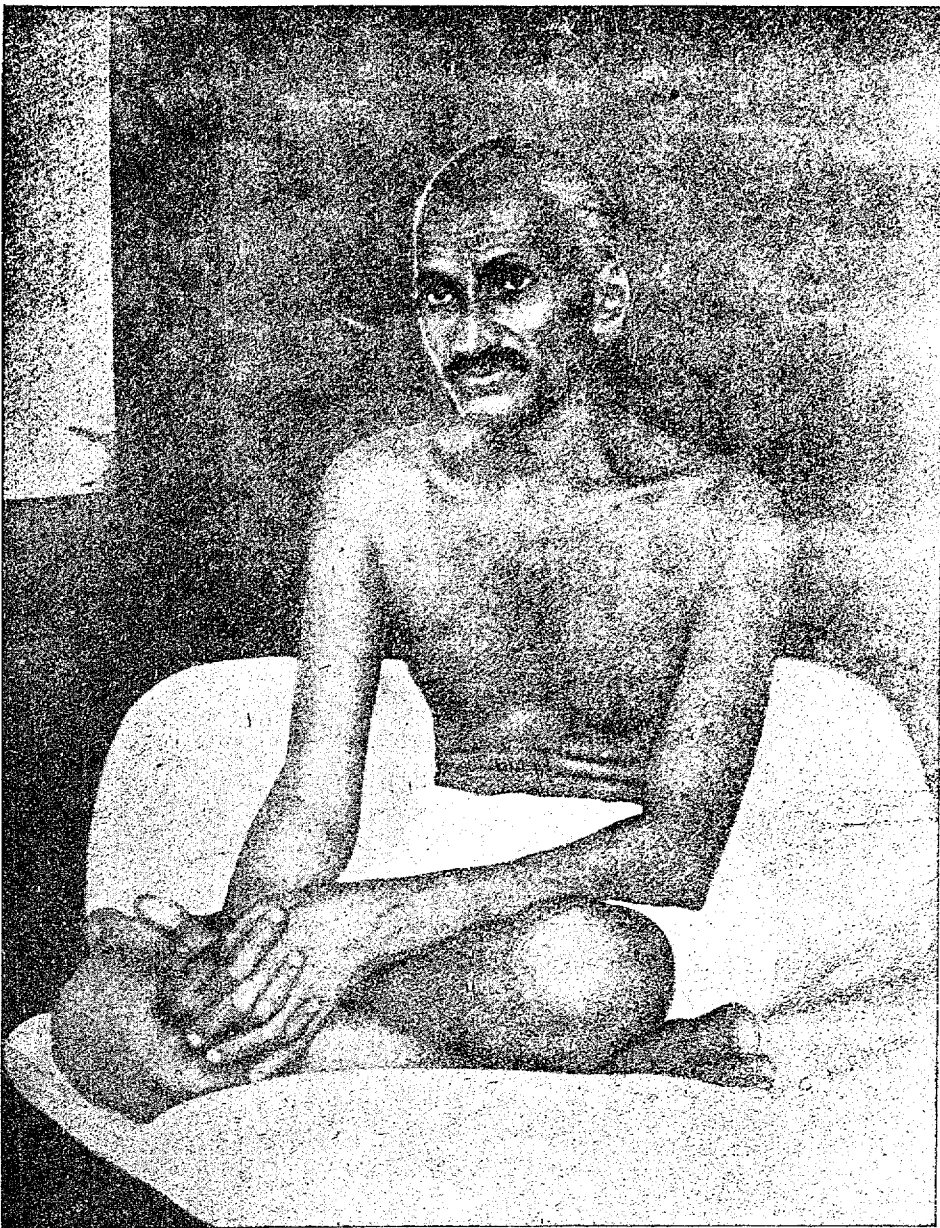
ఆతడు ఉపన్యాసమును ముగించుచు ఓటరులను తమ ప్రతినిధిని ఎన్నికీ పంపమని కొరెను స్థానిక సభలను గూర్చి యెరిగి యభ్యర్థియు అనుసరించుటకు యీసభ సమావేశమయినవో వారిపేరులను చదివి ఆంకర లెవము లుండుటచే 4 వ స్థానమునకు ఎవరిపేరు వేల్చిన లేదు తెలిపెను.

చౌర్య స్వము

రాజవాణిక్యముగారు అభ్యుదయము ఉపన్వసించిన పిదప సి. వి. నుబ్రహ్మణ్యుగారు అభ్యుదయము వాడు దముచేసిన మాపురు అభ్యర్థులకును సభివారి కింపుక వయము లప్పించిరి.

ఆతడు ముగించువాపున ఉదయపక్షముల సంయోగము గూర్చి యేమి జరిగినదని అన్ని ప్రక్కలనుండి వేలు వివరమున వానిగూర్చి ప్రతిపక్షంలో తెలియజేసినని మాణిక్యముగారు వేదికపైనుండి జరాలుచెప్పిరి. ఆంకటిలో గల్లకు ప్రారంభమైయుంది. ‘నీర్లు’ ‘తొలగి పోము’; ‘కొర్చి’ నును’ ఆర్థుల ఆనుకేళలు విన్ను ముట్టినది. సభికులులేది నిలవబడిరి, ఇంకకాళి మొదలియూరుగారు వర్తమాలు గావించుటకై వృధాప్రయత్నములు గావించెను. అభ్యుక్తుడు త్యాగరాజుచెట్టిగారితో “సభముగిసినది. మనముపోదము” అనినడిచెను.

అన్యతాంజనము దీపా, మద్యాను - బొంబాయి:

మహాత్మా గాంధీ.

అకాలీలు ప్రాణములకు తెగించిరి

మాకంతములను గురువుకు సమర్పించితిమి

జయిలోలో అకాలీలు

ఒక అకాలీ 25 మంది అకాలీలు సిపాయిలను తప్పించుకొని ఆడువారిని మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు పొలములగుండ భక్తిగీతములను పాడుచు జయిలోలో చేరి. వారు తిన్న గానురు ద్వారము వంకకు నడచిరి. అంతలో యిద్దరు ముగ్గురు నాథానైకులును కసిప్రేలులును వారి నడ్డగించుటకు వచ్చిరి. అకాలీలు వారిని తక్కువేయకుండా ముందుకు పోయిరి. ముఠాకొరమంది ప్రైవేటు వచ్చినను వారు నిలవలేదు. అప్పుడు కైపురుస రూపునింగుగారు వారిని నిలువరించిరి.

యా:— మీరు ఆగుడు.

అ:— మేము గురుద్వారమునకు వెళ్లవలెను.

యా:— మీరు వెళ్లనూడదు.

అ:— మేము అకాలీ సిక్కులము. ఏమి వెళ్లనూడదు?

యా:— ఉత్తరవులేను.

అ:— ఏమిట త్తరవు.

యా:— సుస్థాయి ఉత్తరవు

అ:— గురుద్వారమునకు వెళ్లవలెనని మాకు ఉత్తరవు వున్నది. మీరు సమ్మతమున కధించినను గూడ మేము మా ఉత్తరవు ప్రకారము వెళ్లకలకము.

యా:— మిమ్ములను వెళ్లనియ్యము.

అ:— అటులైన మీరుపాదులను ఫింగరును కాల్చి మమ్ములను కధించుడు. మాకంతములను గురువుకు సమర్పించితిమి.

ఈ రీతిగా సుభావణ జరిగినపిమ్మట అకాలీలు ముందుకు నడుచుగా నైకులు నిరోధించిరి.

“అకాలీల పక్షమును పూనినవారిని గురువు ఆశీర్వాదించును. అకాలీలకు ఆపకారము చేయదలచినవారిని గురువు కపించును.” అని నడుపుచు వారు ముందుకు వెళ్లబోయిరి. అంతలో 100 మంది పోలీసులు వచ్చి వారిని కొట్టిరి. అకాలీలు ఒకరి నొకరు జట్టుకొని నిలచిరి. వారిని వెనుకకు త్రోయగా వారందరను నిరంధపడిరి. కొందరి చేతులు కాళ్లు పట్టుకొని పోలీసులు యీడ్చిరి. తక్కినవారు పూర్తిగా అలసటచున్నవరకును లొంగలేదు. పిమ్మట వారిని అరెస్టుచేసి చేరువకున్న పోలీసు స్టేషనుకు రిసి

కొనిపోయిరి. ఒకడు తప్పు తక్కిన వారందరు స్టేషనుకు వెళ్లిరి. ఒకడు 70,80 ఏండ్ల ముసలివాడు. అతడు కదలవలెను. “నాప్రాణమును తీయుడు. నేను దానిని గురువు కిచ్చెదనుగాని యిక్కడనుండి కదలను” అని అతడు పండుకొనెను. పిమ్మట వారందరిని మోసికొని పోయిరి. (కేసును)

నాథా శిక్షలచిత్రము

ఒక అకాలీప్రెసి కేసుచేసి విచారణచేసి ఒక సంవత్సరము ఖయ్యుశిక్ష వేసితిని మేజిస్ట్రేటు లెచుపగా అకాలీ “సర్వరాజులు” అని అరచెను. అట్లవచించుటకు ముని రెండేండ్లు శిక్ష అనుభవించినవని మేజిస్ట్రేటు అనెను. “నాకన్నా యికాజులు” (నిరంకుశుల దౌర్జన్యము) అని అతడు మరల అరచెను. మేజిస్ట్రేటు మునిరెండేండ్లు శిక్ష వేసెను. అతడు మరల అరచెను. మేజిస్ట్రేటు మరల శిక్ష వేసెను. మొత్తము మునికి అరేండ్లు శిక్ష వేయబడినది.

అకాలీలను అడవిలో వదలివేయుట

అకాలీలను జయిలోలో అరెస్టుచేసి అచటికి 200 మైళ్ల దూరమున రివారివద్దనున్న బావల అడవికి తీసికొనిపోయి వదలివేసిరి. వారికచట తిండిలేదు. వారివద్ద భక్షణగూడ లేదు. ఇట్లు అడవిలో వదలబడిన మూడుజరిలవారు దీర్చిచేరి. 22 వ తేదీని 95 మంది 23 వ తేదీని 47 మంది అడవి నీకి పంపిరి. అరెస్టుచేయబడిన అకాలీలను చాలసేపు ఎడలో కూర్చుండబెట్టుచున్నాడు. వారికి త్రాగుటకు నీళ్లుగూడ నియ్యక బాధించుచున్నాడు. కావలియున్న నైకులు గొడుగులను వేసికొని వారి బాధనుమాచి సంకోషించుచుండిరి. 23 వ తేదీని 25 మందిని అరెస్టుచేసి చాలసేపు యిరితిగా ఎడలో కూర్చుండ బెట్టిరి. 22 వ తేదీని 50 మందిని అరెస్టుచేసి 24 వ తేదీనరకును జయిలోలో వేయించిరి. అంతవఱకును వారికి అన్నయినీళ్లుగూడ నియ్యలేదు. అని అరెస్టుచేసిననుండి 24 వ తేదీని టుడేకు తంతివార్త వచ్చినది.

భారత శాసనసభ

రంగూను నామినేషనులు

రంగూను, ఆక్టో 1:—భారత శాసనసభకు బర్మాకాన్ఫెరెన్సు యొక్క అభ్యర్థుల నామములను పంపుటకై ఆక్టోబరు 18 వ తేదీ కనివారమున చివరకోజుగ బర్మా ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి. టుర్నెంగు అఫీసరు ఆక్టోబరు 20 వ తేదీని వీనిని కరిక్షించును. (అ. వె.)

జంబులింగము మరణము

పోలీసు ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారిని సందర్శించుట

జంబులింగము మరణముగూర్చి విశదముగా తెలిసికొనుటకు హిందూపత్రికా ప్రతినిధి పోలీసు ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారిని సందర్శించి గారిని సందర్శించిరి. అర్జీపేజిగారు యాదీనువ రీతిని దెలిపిరి.

హిందూపత్రిక 22 వ తేదీన అహ్మదాబాదు వెళ్లు వార్తగా యిట్లు ప్రకటించెను. “పోలీసువారు దగ్గరకు రాగానే యిమ్మొక స్థలమునండి వారిని జంబులింగము తుపాకి (శేల్పు) మొదలిడెను. పోలీసువారు అతడుండి కృపాను నకు నిష్పూరితించగానే, అతడు వేరొకచోటికి పోయెను. అసంయుక్త గూడ పోలీసువారు అన్ని సంస్కారము గావించి” శ్రీమంత్ ఎ. డి. రాజేంద్రముగారు కూడ వేరొకవాడుకుత్తిలో నిట్టనే వ్రాసి యుండిరి. ఇది శుద్ధఅబద్ధమని ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారు చెప్పిరి. పోలీసువారు దొంగలండిన యింటికి కాని, ప్రక్కయిండ్లను గాని కాల్చుటలేదు. జంబులింగము ఒక గృహము నుండి వేరొక గృహమునకు పారిపోయి నాగుండెనని రాజేంద్రముగారు అ. వె. వార్తయొ అసత్యమును పలికిరి. జరిగిన సంకతి యెవర పోలీసువారు తన్నుపూర్తిగా ముట్టడించిరిని తెలిసికొని తప్పిచుకొనుటకు మార్గములే జంబులింగము తుపాకి (శేల్పు) మొదలిడెను. విదప రికలను చదువు కాశీలోని సిగ్గువామునుండి బయటకువచ్చి కరుగిడెను. తాము నిష్ప ముట్టించిరిని కథించును పోలీసువారు అసత్యమని నిరారణచేయుచున్నాడు. జంబులింగము 6 అడుగులయెత్తు దొంగమీద పెరియించెను నడుటకూడ సకత్యమే జంబులింగము కుంటివాడని జిల్లాలో సందకి దెలియును. కనుక, అతడు లేడివలె పరుగిడెను యి దొంగలను దుమికావలెననియొ దెలుపుట వారెగాని స్వతంత్యము. కాశీ మరణమును గూర్చి కుమారస్వామియను నతడు దెలిపె నని కూడ వినుచున్నాము. కాని అట్టి పేరుగల వాడు యెవ్వడు నానమయమున అనుపదనేలేదు. కాశీ యొక బోలెసె ప్రవాహమున పడిపోయె నటకు అవకాశమే లేదు. అచ్చట నున్నది బోతులేని చిన్న కాలు. కరుగిడుచుండగా పోలీసువారు వెంట దించి కాశీని తుపాకి గుండుచేల్చిరి. ఆరిగిని కాలువకును సంబంధములేదు. రాజేంద్రముగారు వ్రాసిందానిలో చివర పేరాయందు దెలిపినది బాత్తుగా అసందగ్గముగా నున్నదని అర్జీపేజిగారు దెలిపిరి. జంబులింగము పోలీసువారిని తండ్రించుకొని కులాసగ నుండి ఒక చింత చెట్టుపైని ఎక్కి యుండి ననియు, విదప కాశీ మరణ శృత్రంతము విని, పోలీసువారి కెదురుగావచ్చి, తుపాకిని తన తలచుట్టు ముమ్మారుతప్పి పారివైచెననియు, అప్పుడు అతను నేలపడియుండగా పోలీసువారు తుపాకితో కాల్చిచంపిరియు, అపేరాలోనున్నది. జరిగినదేమనగా, గృహమునుండి బయటకు రాగానే కాశీని, జంబులింగమును గూడ పోలీసువారు వెనుకొట్టిన వెంటదించిరి. మొదట కాశీని తుపాకితో కాల్చిచంపిరి. విదప జంబులింగముకూడ కొంతసేపు పోరాడి అగతి నే మడచెను. అతడు యెన్నడును పోలీసువారికి లొంగిపోవుటలేదు, తుపాకిని పారవైచి పోలీసువారివంకకు పరుచుటలేదు. తప్పించుక స్వేచ్ఛగానుండుటకు ప్రయత్నించుచుండినవాడు. ఎన్నడైన తీరుబడిగా ఒక చింతచెట్టు వెక్కిరి గిగునంతటి బుద్ధిగక్కువ పని చేయు నాయని అర్జీపేజిగారు నుడిచిరి. పోలీసువారు అతనిని పట్టుబడెను. కొంపను తక్కువమున ప్రాణమున్నంత కాలము పోలీసువారిచేతిని జిక్కునని అతడు చెప్పియుండెను కనుక వైదొప్పిన నేరునేరు కథనము లన్నియు అసత్యమని వేరగా చెప్ప నవసరములేదని ఇ. స్పెక్టరు జనరలుగారు నుడిచిరి.

మరియు ఆరెగిశరకును యెన్నడు పోలీసువారు కింద నీడువుటలేదు. వేడుకగా ప్రజలకు జూపించుటకూడ చేయలేదు. ఇతర కథనము లసత్యమని పోలీసువారు నుడిచి:ట్లు పత్రికలలో ప్రకటించిన ప్రజలకు నిజమతెలియును గావున అట్లుచే ఊరవచ్చునని ఇనస్పెక్టరు జనరలుగారు దెలిపిరి. (హిందూ)

సామ్రాజ్య శాసనసభ

పూనా, ఆక్టోబరు 1:— బి. యస్. కామతుగారు సెంటులు డివిజనుపక్షమున భారత శాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలచుచున్నాడు. ఈ కాన్ఫెరెన్సు యొక్క తక్షణమున యిదివర కేయయే సభ్యుడుగ నుండెను. (అ. వె.)

ప్రకటనపత్రిక

గుంటూరు మాసపత్రిక

గుంటూరు లో శ్రీ మత గుండు రాఘవయ్య గారి సంపాదకత్వము క్రింద 25-9-1928 తేదీన వెలువడిన ప్రతిపత్రిక వెనుకటి సంకేత పత్రిక జతతో నందు కొంటిమి ఈ పత్రిక వెంకొకసారి వెలువడును. చందా సాతాకు మూడురూపాయలు. ఇందు ప్రకటనలు లా చాల గలవు. వర్తమానము వ్యాఖ్యానింపకు మా గృహం. కష్టపడదుము, మదస్త్రము అను వ్యాసములు గలవు. మదస్త్రము అను కీర్తి కళింద గ్రంథ వివృతము ప్రకటింపబడెను. వలయువారు సంపాదకనకు గుంటూరు వారు వలె.

సవతి తల్లిని పెండ్లియాడుట

అమెరికాలో జరిగిన నూతనవివాహము

న్యాయార్థసంగ్రహం ఆమెరికా శతీయందు క. దు. ఆర
ని మొదటి భార్య కొక కుమారుడు ఉండెను. ఆమె
చనిపోయినందున న బోలు ఆరి డింగకడకుచుదానిని పెండ్లి
యాడెను. అప్పటికతని కుమారుడుగూడ పెండ్లియాడు నుచ్చి
నది. ముగిసింకని పనుచుభార్యకును సరిపడక వారు రచ్చ
కెక్కి వివాహమును రద్దుపరుచుకొనిరి. అటుపిమ్మట అదిగిరికు
రి. తండ్రిని పెండ్లియాడి అతనితో కాపుమునని వివాహము
రద్దుచేసికొనిక అపదచుదానిని అలాగ తనసంతతిల్లని అవధు
ని కొడుకు పెండ్లియాడెను. అప్పుడు ఆ పదచుదానిని అది
వేసి ఆపెండ్లి కొద్దిప్పురా రద్దుపరుచుకొని తన తండ్రు భార్యను
తన కొడుకు పెండ్లియాడిన పిమ్మట తాను మరల ంకొక స్త్రీని
చూచి వివాహము చేసికొనెను అతని కామె మూడవపెండ్లి
ము ఈ కందువివాహములను యిటీవలే ఆమెరి. లో
న్యాయార్థసంగ్రహం సీటిపోలులో 2018న. (ఆ. బ. పత్రిక)

తేలుచున్న దీవి

60 అడుగుల పొడుగు 12 అడుగుల వెడల్పు

వాస్తవము రాక్షసము(బ్రాహ్మ) ధర్మములవలన
నా దీని విడిపోయినట్లే చెబుచున్నది. దానిపాదులు 60 ఆడుగు
లు కొడవ్వు 12 ఆడుగులు. దానిపైని రెండు చక్రము ఉన్నవి.
(అ. బ. ప)

భూమి ఏర్పడి ఎంతకాలమైనది

10, 000,000,000, సంవత్సరములు

క్రొత్త సిద్ధాంతము ప్రకారము ధూమి ఏర్పడి వెయ్యి మిలియనుల సంవత్సరములైన దని నిర్ధారణచేసిరి. మిలియను అనగా పదిలక్షల ఏండ్లు. వెయ్యి మిలియనులనగా 10,000 లక్షల ఏండ్లు అనగా 100 కోట్ల ఏండ్లు అనగా నుమారు పదిలక్షల శతాబ్దములైనట్లు అన నా వేయవచ్చును.

పాశ్చాత్యుల నృత్యములు

అమెరికా | పభుత్వ నిబంధనలు

పాశ్చాత్యదేశములలో స్త్రీలును పురుషులును (భారతీయ మాత్రమే గాదు. ఏ స్త్రీయైనను ఏ పురుషుడైనను, ఒకటి భార్యతో నింకొకరు) చేతులు పట్టుకొని స్వత్యమచేయుట అచారము. అది నీతిబాహ్యమని వారు తలపరుగాని ఆరీతిగా స్వత్యమచేయుటలో స్త్రీపురుషులు కాకలిందుకొనవలసి వచ్చుచుండును. అందులకు ఆమెరికాదొరతనమువారు కొన్ని అంశాలను చేసిరి. (1) స్త్రీలుపురుషుల మెడలపట్టుక రెండు చేతులను వేసి కాకలిందుకొన గూడదు. (2) పురుషులు స్త్రీలెల్లను స్పృశింపగూడదు ముందుకు వంకగూడదు. (3) స్త్రీలును పురుషులును ఒకరి కడ్డవంక నింకొకరు చూడగూడదు. అకగా స్త్రీపురుషుల స్వత్యమేరి వింపగూడదు అని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయి శాసనసభ

భాండాలు అంగ్లీ ఇండియన్, దామిస్ట్రీ యూరీ
యన్యుంఘము తాము కోర్తేగ నెప్పుకొనిన ఇ. ఇ. వడ్డుగా
అవ్యక్తమి మదల, కాననభావభ్యుత్సాహ నియమించుమని గద
కు గారిన కోరుదు డిచ్చానమా కానించిరి. (ఆ. వె.)

మౌలానా హజరతు
మోహనీ గారి కేసు

మోహనీగారు వాదించిన నెను

28-వ తేదీని యరవాడ టౌన్‌సాలలో విచారణ జరిగింది. మాలానాగారు ఒకవీధి ముకు స్టేటుమెంటును ప్రాసీయిచ్చిరి. మాఫర్మేంటును జయిలరును, యికిరినా త్తులను (ప్రశ్నించుట) జనువతిని కోరిరి. ఇదిరరకె నా త్తుల విచారణయి ఖైర్ని దాణయి గూడ జరిగివారు మరలవాని ప్రశ్నించుటకు మేజస్ట్రేటు అగిరి శత్రుడు. ఇరుం త్తు మన్ను ఖైలిల తనకు సాక్షుని మోహనీగారు తెలుపగా వారిని విచారణ చేయుటకు గూడ మేజస్ట్రేటు సన్నుతించలేదు. వాద్దాయి కోరిన సాక్షులను మేజస్ట్రేటు విచారణచేసి తీవలెని మోహనీగారనిరి. ఉన్న సాక్షులను (ప్రశ్నింపు డని మేజస్ట్రేటు మోహనీగారికో చెప్పగా అందులకు మోహనీగారు ఒప్పుకొనలేదు. ఈ విచారణ ఒక ప్రశనములె తన్నది కాన కను యీ సాక్షులను ప్రశ్నింపని మోహనీగారు చెప్పిరి. ఆవాడు మోహనీ బేంగారు గూడ కొద్దుకు బద్దిరి. నిన్న (అక్టోబరు 26) మొదటి దేది)కు ఎరవాడ టౌన్‌సాలలో మేజస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను. తూనాక టౌన్‌మెంటులో నిఫను రమాబుధిని కాపుమున్న ఒకవంతు వానికి ఒక వృత్తరూపు తీసికొనిపోయి యిచ్చుటకు వాడతను మోహనీగారు నిఫను మాత్రము కానిర్వహణకు సంమిచ్చెను గజువైది గాన మోహనీగారికి రెడున్న సంవత్సరములు కలిగియును చంద్ర వాద్దాయకు రమాబుధు అనేనెలు కలిగియును నిధి చదవమిదా మేజస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను (అ. వె)

నాభా సత్యగ్రహ

కాంగ్రెసు నాయకుల పైన కేసు

కండిత జనహారలాలు నెహ్రూగారి స్నేహమెటు

అకాలీల దృఢసంకల్పము

“మొవై కేనుచే నుట మిగల ఆక్రమము ఆ ఉత్తరపు
నదియై దిగాడు, అశక్త నయొక్క ఉద్దేశమున కిది ఆకూలముగా
నున్నది. ఇకర రాష్ట్రములవారు నాభాకు రాకుండఁ గోధించు
టకు 144 వ శక్త నును ప్రయోగించుట అసాధరదనియోగమే
యగును ఈ కేనునందల్లియన నాభా ప్రస్తుతపాలకఃర్తయవారు
సాధ్యమని భవల నన్నిటిని తిరస్కరించిరి. దొంగనమునారు స
దుద్దేశముతోనే మహారాజును తొలగించినవో, అవిషయమున ఇం
డియా స్వయముఁ తెలిసి కొనగోరు నట్టియి త ర రా
ష్ట్రములవారు నాభాకు వచ్చుటకు వారు నిరోధములను కలి
గింపగూడదు. నాభాపాలకవర్గమువారు మామక్కులను తొల
గించుట ఆక్రమము, దానివలన మరియొక పెద్ద సమస్య ఏర్పడు
చున్నది. అసహ్యకుగూర్చి నా ర్తర్యము సుష్టముగానే
నాకు తెలిసియున్నది. అందులకు నాకు శిక్షవేయఁ దలచినవో
నేను సంతోషపూర్వకముగ దాని ననుభవించెదనని పండిత జన
వారలొలుగరు సేయఁమెంటిటో (వాసిరి. అ) (వె)

“దొంగతనము చిత్తకళ”

ఫర్మిన్ గజదొంగకు మరల ఏడేండు శిక్ష

అలహాబాదు, అక్టో 1:— నేడు అలహాబాదు కౌన్సిల్
వ మెంటు మేజిస్ట్రేటు యివ్వఁగా సిహాయీ నుండి ఏ.కెఫ్.
ఫర్మియై డివిజన్కు, యిదివరకు జేసిన 14 దొంగలనులకు
ను మరి న్యాలిటికి నేడు జేసిన శిక్షతోను ముగిసెను. హాచి.
హాచి. కన్యూగారింటపడి దొంగలము జేసికందులకు 2 సం
క్రమము కఠి శిక్షయను మరయొక కంపెనీలోబడి దొంగలము
జేసికందులకు మరిరండేడ్లు, అప్పుబాల్లొడ్డుకంపెనీలోబడిదొం
గలము జేసికందుకు మరిరండేడ్లును, అలహాబాదు జైలులలో
నుడి పొరిపోయినందులకు యేడాదియు మొత్తము యేడేడ్లు
కొనుధించిరి. ఈ ఖైదీ ౫౭దొంగయే గాక దొంగలసభను చిత్ర
శిక్ష జేసెననియు యిదివని ప్రజాపీఠక భావింపవలసినయు మేజ
స్ట్రీటు దెల్పెను. ఈ ఖైదీ ధైర్యముగల జట్టులోని వాడు న్యాయ
శిక్షకుకు వెరచువాడుగాదు పట్టుకొనిన శిక్ష పడునని తెలియు
ను అరిమేజస్ట్రీటు జెప్పెను.

ఈ విశేషము గాక ఘోషము యిట్లుటికి భారతదేశమంతటను జేసిన సేనానులకు 7, 8 సు॥ ములకతను బోధయి వాస్తవము. ఇంకను మోసము చేయునై ఆయనను విచారణకు అంబాలాకు పోనిగని పోవలయును. (అ. ప్ర॥)

చాతావరణిని

1923-సం॥ ఆక్టోబర్ నెల 2..తేది మంగళవారము

	Xర 24 Xంటలలో అత్యధిక వర్షము	Xర 24 Xంటలలో అత్యల్ప వర్షము	Xర 24 Xంటలలో వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినండి వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినండి రానున్నవర్షము
గోనాలపురిం	87.5	79.7	...	0.07	0.25
కోరాపుట్
కొఖపట్నము	89.0	78.8	0.02	0.09	0.17
కకినాడ	87.0	78.2	1.48	1.80	1.60
మచిలీపట్నము	94.3	79.2	...	0	0.80
గుంటూరు
ఝార్సెలా	93.2	74.2	...	0	0.29
బళ్ళారి	94.3	78.9	...	0	0.89
అనంతపురం
ఆడప	94.7	76.0	...	0	0.88
నెల్లూరు	97.6	78.7	...	0.04	0.18
మద్రాసు	96.6	78.3	...	0	0.49
విడియోని	94.5	75.0	0.91	0.91	0.55
సిల్వారు
సిలము	96.5	78.7	...	0.18	0.88
కొండంబత్తు	91.4	71.9	...	0	0.22
తిరుచునాపల్లి	100.5	72.2	1.02	0	0.57
నాగపట్నము	98.5	72.7	0.05	0.75	0.17
పుదుకోట
విభుర	98.2	71.9	1.90	1.80	1.82
పాంబన్	90.6	79.5	...	0	0.14
తిరునల్వేలి	0	0.81
తిరువేండ్రము	84.2	74.8	...	0	0.81
కొచ్చిన్	86.2	76.7	...	0.05	0.49
కాలికట్టు	85.6	75.3	...	0	0.58
మంగళూరు	85.0	74.7	0.02	0.02	0.42
తెంగునూరు	88.3	67.9	...	0.20	0.88
హస్సన్
మేర్ కార	72.6	61.5	0.82	0.32	0.21
రైచూరు
హైదరాబాద్
కార్వార్
రత్నగిరి
బొంబాయి
పోలాపూరు
కొడైకనూర్	66.1	52.2	1.69	1.69	1.18
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—కాకినాడలో 0.48 అంగుళముల వర్షము కరిగెను. విశాఖపట్నములో ఉరుములతో ఇసుకలు పడిన మేఘములు వట్టినవి. అద్దోర ఎక్కువగా నున్నది. మచిలీపట్నములో పంటపీడిమి 8.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో 8.8 డిగ్రీలు తక్కువ ఇంచు రాత్రినేడిమి 4.7 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాల పురములో 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువగా నున్నది.

దక్కణ్:—బళ్ళారిలో వచ్చుచు పట్టినవి. బళ్ళారిలో
పట్టినది 3.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—గడలూరులో 0.91 అంశముల వర్షము కురిసెను. పూటి వేడిమి 4.1 నుండి 4.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎస్. ఆర్. సామూయి,

నా తాతగారి కృత్యములు.

అన్యతాంజనము

అన్ని సౌఖ్యాలకు మంచిమందు

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి.వెల 10 అణాలు

డబ్బన్ 1-కి 6-4-0 మాత్రము

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

N. B. మావద్ద శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి గ్రంథరాజములు, వసురాయకవిగారి గ్రంథములు, యింక ననేక పాటకములు, నవలలు, వీరేశలింగంపంతులుగారి వాల్మీయులు, సరస్వతీ వాచకపుస్తకములు మొదలైన వన్నియు దొరకును. శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి గ్రంథము అన్నియు సోకేసారి కొనుపారికి న్నానవ వంతు తగిలించి ఇయ్యబడును. (కొలదికాలమే).

శిల్పముకృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘముయొక్క
౧౯౨౩ సం॥ సెప్టెంబరు నెలసరిలెక్క

Table with 3 columns: Item Name, Amount, and Total. Items include కనకశర్మరము నిలవ, గ్రామస్థ లిల్ నిధి, కిక్కు ఖాతా, etc.

Table with 3 columns: Item Name, Amount, and Total. Items include పోస్టు టెలిగ్రాములు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దర్ భాండారం, మీటింగులు ప్రచారము వగైరా, etc.

ఖద్దరుపరిశ్రమ-ఆంధ్ర దశము

ఈనెల ఖద్దరు పరిశ్రమను గురించి ఆంధ్రోపసంఘము ప్రారంభమయినది మొదలు ఈనెల ఖద్దరు కలిపి అని తోచింది... (Main body text of the Khaddar section)

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబర్ 2-వ తేది మంగళవారము

Table with 4 columns: Item Name, Price, and other details. Items include భాగ్యములు, వర్ష భాగ్యములు, నూనె వస్తువులు, etc.

మ. స. నా. కాశ్రీ ఖాతా 0-2-5
చితానిలక 12-6-6
మొత్తం 628-15-6

ఆసాములో రిట్రైచిమెంటు
పిల్లలగు, పెద్దల 28:—బెంగాలు రిట్రైచిమెంటు క
మిటి సలహానిచ్చినట్లు, అక్టోబరు 10 నుండి కృష్ణసాయకాఖను
పరిశ్రమ దైర్ఘ్యము, గ్రామములు అసాము గ్రామము స్థా
నిక స్వకలిపాలా ముద్రయు తీర్చుకొనింది. ఆంధ్రవల దైర్ఘ్య
రసనకాంక్షలును రిట్రైచిమెంటును. బాంకులు స్థాన
కంపెనీలను లాభించు రికార్డు దైర్ఘ్యము మార్పుచేయు. వెటిరి
నరీ కాబ కృష్ణసాయకాఖనుండి కేసుచేయుచును. దానినూ. 80
రెండేంటు ఆకాశాధికారి యగును. (ఆ. వె)

తన, ఆంధ్రవలముగా మనలందఱునుండ పట్టుదల జూపినయెడల
కావలసినవలె మన ఆంధ్రదేశమునందు కూడ కలిపియును
మాటపోవునని నమ్ముచున్నాను. ఈదేశము కాశీవాడలో కాం
గ్రెసు జరుగుచున్నది. ఖద్దరుధరించువారి సంఖ్య ఎక్కువగా కా
లదు. ప్రతిచోట కలిపిగా నుండుట చే బట్టల ఖరీదు
చాలా చవు క గా వచ్చును. మిల్లు మూల బట్టల
కన్న చవుక గావచ్చును. మిల్లుమూల బట్టల వర్తకవలెనే
కేటకు లాభముకొరకు వర్తకము చేసినన్ని వాళ్లు ఖద్దరువర్తి
కులకు సరకు విడిదలకాదు. జనసామాన్యమునకు బట్ట చవుకగా
లభించవలెను కలంపుతో ఖద్దరు వ్యాపారము జేయువారికే
విడుదల యగుచున్నది. కాబట్టి ఖద్దరువర్తి యూనియను
ను గ్రహించి కొంచెము త్యాగబుద్ధితో వర్తకము సాగించు
టకు ప్రార్థించుచున్నాడను.

మూరంపల్లి గోవిందరాజులు
ఖద్దరువర్తి, ఈనెల

రైల్వే అడ్వైజరీకమిటీ
తిరుమనాపల్లి, పెద్దెం 80:—నిన్న ఉదయము రైల్వే
అడ్వైజరీకమిటీ సభ్యులు సర్ పి. యస్. కిరస్వామిలక్ష్మయ్య
సర్ అచార్యుడు కమిషనరు యార్, మాన్యురవారలతో గూ
డ యిచ్చటికి కచ్చిరి. వారు పొరుగుదేశమును రైల్వే ఏజెంటు
అఫీసులో సమావేశమై 8 కిరగతి క్రయాజీశుల రాకపోకల
సౌకర్యములగుర్తించు, ఆలోచనవలెను సూచించు, పాకదొ
డ్ల యేర్పాటు ముగ్గురు విషయములగుర్తించు చర్చించి.

బర్మాలోని వాద్యమర్థి సలములు
వైస్రాయిగారు బర్మాను సందర్శించి సందర్శన
వారికి జర్మీయుల పక్షమున సమర్పించుట స్వాగతప్రకటన
నందు వాద్యమర్థి సలములు వాద్యమర్థము గావించి క్యాంటన్
మెంటు సెల్లెచేయునపుడు మైదాగర్ ఆలయముపట్టుకొరకు
నున్న స్థలములను అలనుకు బ్రెస్టిలవళము. గావించవలె ననియు
వాద్యములను చేప్పవలెను సూచన నిరాకరింపబడుటచే వేరొక
వినతిప్రకటన ఈవిషయమును గూర్చి సమర్పించ బడును.
బర్మీకుసంఘముగారు 2 1/2 వేలను మాండలే మ్యూనిసిపల్ సంఘ
మువారు 6 వేలను వైస్రాయిగారుగోర్నమెంట్ వారికేవల
చేసిరి. ఒక సభ్యుడు మ్యూనిసిపల్ డబ్బు నిండుకొరకు వ్యయము
చేయవలెననియు వైస్రాయిగారు 500 రూపాయలనుగూడ వ్యయము
చేయవలెననియు తాను 500 రూపాయలనుగూడ వ్యయము
చేయవలెననియు ఆధికసంఖ్యకు లామోదింది

సమకాలికాభిప్రాయములు

స్వరాజ్యపక్షము ఎన్నికలు

ఎన్నికలను కాంగ్రెసు కాసనసభ ప్రవేశమును విధిగ నాపించునట్లే అప్పుడే స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసువలె బహిరము. కాంగ్రెసు ఆదేశముతో నిలువదలినవాటికి వోటర్లనుండి యొక్క ప్రతినిధులను రాజకీయ పార్టీలను, కాంగ్రెసు యొక్క ప్రతినిధులను, దాని గౌరవమంత కృతించినను, జనలకింపు దానివై భక్తినికాములు పోలేదు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగ వోటర్లను సమీక్షించినప్పుడే వారు సభ్యులను వారించుటకును, కాని వారు స్వతంత్రముగా కాంగ్రెసుతో సంబంధము లేకుండ నిలువడినప్పుడు, వారికి వోటర్లు హక్కులు. వోటర్లలోగూడ వాన్-కోఆపరేటరులు, కోఆపరేటరులు గలరు. కోఆపరేటరులు కాంగ్రెసు స్వరూప వారిని దరిచేరినప్పుడు, వారు తప్పక మితవాదులతో జట్టును పార్టీ వారిలో, సాయము చేయుదురు. వోటర్లలోని వాన్-కోఆపరేటరులు అతడు స్వరాజ్యపార్టీ వారు కాదు. గాంధీ మహాత్ముని యందు విశ్వాసముగల వారిని ను బాలముది కలరు వారు ఎన్నికలలో బాల్కనీ. వారి సాయము స్వరాజ్య పార్టీ వారి కే వాక్రముండేను. వారడము రాకపోవుటయే వారు చేయగల సహాయము, వోటర్లలో ప్రచారమువలన కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాపించుటచే వారియడముండదు. కాని యీ స్వరాజ్యపార్టీ వారికి వోటర్లనుండి వచ్చు సహాయ మెంత? కోఆపరేటరు సహాయముండదు. వాన్-కోఆపరేటరులో మహాత్ముని ఉపాధి వారి యొక్క ఉండదు. ఇక మిగిలినవారి సంఖ్యయెంత? వెనుక వోటర్లు నూటికి 18 గుండుమాత్రమే ఎన్నికలలో బాల్కనీ. ఈ వర్గాలను నూటికి 40 మంది వోటర్లు నిచ్చెదరుననినను, అది కూడ సంతోషకరము. అట్లును గొప్పను ఈ సహజములోనే పది మందియో తప్ప తక్కిన 30 మంది మితవాదులపక్షము వారై యుండును. కాని స్వరాజ్య పార్టీ వారై యుండదు. ఎన్నికలలో బాల్కనీ వారిలో నాలవతుల వోటర్ల సహాయముతో నిస్వరాజ్య పార్టీ వారు కృతార్థులు కావలెను. కాంగ్రెస్ విధిగ నాజ్ఞాపించి యున్న యెడల నూటికి ఏ యేబదిమంది వోటర్లు చెడివారు. వారిలో సహాయ మంది తప్పక కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకే వోటిచ్చెడి వారు. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులలో ప్రభుత్వముండే పోవుటచే నగము వోటర్లతోనే తక్కిన రెండు పార్టీల నోడించుటకు పీఠముండెడిది. ఇప్పుడా యాశయము లేదు. స్వరాజ్యపార్టీ వారిని వాచి కోఆపరేటరు సవ్యులున్నారు. వాన్-కోఆపరేటరుల సహాయము కొనుచున్నారు. ఈ రెంటిమధ్యను పడి అగౌరవము పొలుగుట తప్ప వీరికి మరెయ్యక మార్గము లేదు. కావుననే కాంగ్రెసు సభ ప్రవేశమున కనుమతి నిచ్చినను చాల జిల్లాలలో స్వరాజ్య పార్టీ తరపున నిలబడుటకు పగిన క్యాండిడేటు లేక పోవుటయే తటస్థించుచున్నది.

జిల్లాలలో నిలికటకు దాగుపార్టీ తరపున నెరు నిలువబడనందుకు అభివందించుచున్నాము. గంజాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలలో గూడ నెరు సాహసించుటకు కనుపట్టును. గోదావరిలో గాంజెమాండోళన కలదు. గుంటూరు జిల్లా సంగతి యింక ను బహుబడలేదు. నెల్లూరు జిల్లా సభజరుచున్నది. వీరెల్లు తీర్మానించెదరా? తెలియదు. నల్లపల్లె జిల్లా సభ జరుచునట్లు వలసిన పోలేదు. మొత్తముమీద ఆంధ్రరాష్ట్రములో స్వరాజ్య పార్టీ యాండోళన మంతరించినదయే చెప్పవచ్చును. ఇదియెంతయు శుభసూచకము. మితవాదులు యథేచ్ఛ దమ విచారములను సలుపుకొనవచ్చును. వారికి వాన్-కోఆపరేటరు యొక్కనుండి యెట్టియెత్తిని గలుగదు. వారు వెనుకటి పర్యాయము జేతమంతయు వలదనెను కాసనసభలకు బోయి వెలిగించిన జేమా తెలియదు. కొండితకు మౌలికపథము లభించుగా? స్వరాజ్యము అకు గొన్ని యొక్కములు సిద్ధించుగా? కాని దేశమునందు వారు చేసిన మేలు యింక యెంత లేక పోవుటయే కాక, క్రొత్తపక్షం లభారము మాత్రము జేతము నెత్తినై యుండు! ధిచింది. వోటర్లంకన ఎన్నికలలో బాల్కనీ, తమ దాస్యమును బలపరచుకొన దలచుచుండల జేతమింక ఇట్టి దౌర్భాగ్య స్థితియందున్న వానిని చింతించుట తప్పక కర్తవ్యము లేదు. ఎన్నికలైన పిమ్మటగాని స్వరాజ్యపార్టీయొక్క భంగపాటు తెలియదనుకొంటిమి. ఎన్నికలకు బూర్వమే యీ సహాయము బయటపడింది. (ప్రస్తావన)

నేటు జమునాలాలు బజారు గారు

28 వ తేదీకి బాంబాయి చేరి

గతనెల 29 వ తేదీని నేటు జమునాలాలు బజారుగారు బాంబాయి చేరి. బాంబాయి పౌరులు చాల ఘనముగా స్వాగత మొసగిరి.

భారతదేశ ముసల్తానులు

ఉత్తరహిందూస్తానమున హిందువులకు మహమ్మదీయులకు గొన్ని నెలలనుండి కలిగిన పరస్పరాపరాధి తుదకు దౌర్జన్య యంత్రులు పోరాటముగా పోరాటముచేసి ఆ గాల్లను ఇతర ముఖ్యపట్టుములలోను యీ పోరాటములన కొంతవరకు ప్రాణిహింస జరిగినది. అందువలన ప్రభుత్వమువారు యీయందు తమను అసాధారణమైడిగా చెప్పియుండిరి. స్వరాజ్యభక్తులయొద్ద మునకు మహమ్మదీయులసాదరణతో నైకమిత్రముగా మండుట ముఖ్యమార్గమని రెండేడ్లకిందటకుండి గాంధీగారు తన అనుచరులకు చెప్పుచుండెను. రెండేడ్లు కాలానువాస మునభిం చి యిప్పుడు విడుదలై యున్న మహమ్మదీయులకు మహమ్మదాలీ గాంధీగారి సూత్రమును తాను పూర్తిగా గ్రహించుట లేదని చెప్పచు జైలుకు బోయియుండెనను విషయము గమనింప వలసినది. ఈలోపున కొన్ని ముఖ్యకార్యములు జరిగినవి. గాంధీగారిని శిక్షించుటచే హిందూముసల్మానుల మైత్రి పాటుబడిడి ముఖ్యకారకుడు రంగస్థలమునుండి తొలగింపబడిన. ఆంగ్లా ప్రభుత్వము వారు ముల్తాను నెడల జూపిన గౌరవమును, సెవియున్న సుధిలలను, కిలాఫతు యాండోళన తగ్గినది. గాంధీగారు హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని కొనసాగించుటకు కిలాఫతు ఆండోళన తోడ్పడియుండెను. ఎన్నికల వివాదము వచ్చిన కొలదిని ఉభయపార్తులవారును, భారత కాసనసభలలో ప్రాతినిధ్యమునకై పోరాడి గాంధీగారి వికమత్యయేర్పాటులను సంపూర్ణముగా ఆశీర్వాదముచేయుదురు. మహమ్మదాలీ గారు తిరిగి రాజకీయములో నికి వచ్చిన ను యీ తగవులంతరించి సమస్త యము గలుగునట్లు తోచదు. అతడు తగవులయందు ఉత్సాహముగల వాడు. ప్రతినిధిసంఘములకుం దతను ఉత్సాహము కనపరచ లేదు. రాజకీయవిషయములందుకంటే మరే విషయములందె తక్కుడు పట్టుదల కలవాడు ఖయదులో సుండుటవలన నతని మహమ్మదీయస్వభావము అభివృద్ధి చెందింది. అందువలనే కార్యమునందు యొక్కదుడిత వినించెను. గాంధీగారు అధికారమునకు వచ్చినవాటినుండియు భారతవాతీయమహాభయంకు నిందియున్న అసహాయవాదులు మహమ్మదాలీ గారిని అభ్యర్థించిగా నెన్నుకొనిరి. అతడు చేసినత్యాగమునకు ఇతరిగిన బహుమానము కాని, యిందువలన భారతదేశమునభ గాంధీగారికి పూర్వముండిన అవృత్తి రానేరదు. కాని యీ సమయమున ఉత్తర హిందూస్తానమున నెత్తుర భాగమున పోరాడుచున్న యీ రెండు పార్తుల ను వికమత్యము గుదిర్చి కాంతముగా నుండునట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించులెను. (మూలకర్త గారి యింక)

బాంబాయి పోర్టు ట్రస్టు

1922-23 నివేదికము

బాంబాయి, నెవ్రెబరు 29:— 1922-23 బాంబాయి పోర్టు ట్రస్టు నివేదికలో ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన విషయము, ఖర్చులు ఆదాయముగూడ, బడ్జెట్లో అంచనా వేసికొన్న దానికి తూదాగా నడిపోయెను. ట్రస్టు ఆదాయము 25962351 రూపాయలుండెను. గతవత్సరము క్యూముమొత్తము 25774652 రూపాయలుండెను. క్యూముమొత్తమిది. రిటెనిషన్ మొత్తము జేయుటవలన రిటెన్షన్ ఆదాయము గల్గెను. మిలిటరీ ట్రాఫిక్ వలన వచ్చు ఆదాయములో ప్రభుత్వమున కిచ్చు 250/5 వేలమున్న 1922 ఆక్టోబరు 1 నుండి అపేక్షించెను. కావున 1922 రిటెన్షన్ మొత్తము 56 వేల రూపాయలుండెను 1917 ఆక్టోబరు 1 నుండి రూ. రిటెన్షన్ మొత్తము 8188060 రూపాయలుండెను ఈ రెండు క్యూమునందు 6835000 టన్నుల సరకు ఎగుమతి చేయబడినది. నివేదికములో పోర్టు ట్రస్టు రెయిల్వేలు మున్నగు స్వీములు చర్చించబడినవి. బాంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీ మురుగునీరుసంక ను రేవులలోకి పోవునటుల జేయాలె ననుకొన్న యేర్పాటులు రేవున చాల హానికరముగ నుండునని నివేదికలో వెలుపబడినది. ఈ ఆర్థికానుమానే హార్బరు డ్రెయినేజీ ఇంజనీరులు ధునిపరచిరి. కావున నిండులకు పోర్టు ట్రస్టు అంగీకరింప దయ్యెను. ట్రస్టు బోర్డు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యపరస్పరములలో పాల్గొన దీర్ఘనింది అందులకు 10 వేల రూపాయలను ఖర్చుచేయుట కంగీకరించిరి.

అన్నిరికముల
నెప్యూ పాన్ టన్ కలములకు
గోదావరి జిల్లాకు మాకు 25-9-23 వ తేదీనుండి,
సోల్ ఏజెన్సీని
ఇంగ్లీషు నైకల్ అండ్ మోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీ వారిచేయింపబడును. గాన టోటగాను, చిల్లరగాను కొనదలచిన వర్తకులు, యితరులు మాకు వ్రాసిన ధరలు యితర వివరములు తెలుపబడును. వై. కృష్ణమూర్తి అందు సన్ను, జనరల్ వర్తకులు, మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి.

రత్నపురము లేవ్యం

ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన కుక్క పక్షమును పోనణచి బలముకలగ జేయును ఈమూలికా మహిమ తెలియజేయుచుండెను. విశేషించి గాము నవరము లేదు. శే. 1-కి రు. 3-4-0 లు. నెగలేవ్యము- అన్ని నె-కో-ములను, అచ్చుతముగా కుదుర్చును. బుడి 1-కి 1-8-0. కేటరాగుకాచిత

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
418 రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గుంటూరు మూక బధిరాశ్రమము

మూగ చెవుడు ఉన్న వారికి యీ ఆశ్రమమున చికిత్స చేయబడును.

ఈ ఆశ్రమమున చికిత్స జరిగినపిమ్మట చాలమంది మూగవారు మాటలాడిరి శ్రీ ఉయ్యూరు జమిందారు శ్రీరాజా వేంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దరు జమిందారు వారు, ఒక యతరము భూమిని గుంటూరులో ఆశ్రమభవనమును కట్టుట కొనంగిరి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు ఈ ఆశ్రమమును చాల ప్రశంసించిరి. ప్రకృతము ఆశ్రమమున కొక గృహనిర్మాణము చేయవలసియున్నది. ఈ సంకల్పము నిర్విఘ్నముగ నెరవేర్చుటకు ఉదారచిత్తులును పరోపకారధురీణులు నగువారు చేత నైనసహాయము చేయుదురు గాక.

యోగి సోమ వెంకోజిరావు, గుంటూరు.

శృంగార శ్రీనాథము కర్త - వేటూరి - సభాకర శాస్త్రి

శ్రీనాథుని దేశకాలములు, బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, అభ్యసించిన విద్యలు, బంధువులు, రాజ్యశ్రయము, కొండ వీటి రాజు హేంద్రవర చైత్రరాజులు. (పోలయవేమ, అనపోత, అనవేమ, మహారాగిరి, కాటానువేమ, వెదకోమటివేమ, రాచవేమ, అల్లయవేమ, వేమ, వీరభద్ర - ప్రభువుల) యభ్యుత్సాహత్రయ, శ్రీనాథుని విద్యాధికారిపదము, చైత్రరాజుల వైదుష్యము, గ్రంథములు, శ్రీనాథునిగ్రంథములు. దేశాటనము, పండితవివాదములు, చాటుధారులు, చినోదగాథలు, కనకాభిషేకము, సర్వజ్ఞసింగ భూపాలవిషయము, రసార్ణవ సుధాకరాది గ్రంథవిషయములు, శ్రీదాభిరామచర్యలు, శ్రీనాథరచిత కాసనములు, ఇత్యాదివిషయముల నేకములు మిక్కిలి జాగ్రత్తతో నిండు వివరింపబడినవి, అనేక కాసనములను బంధమున జూపబడినవి. పండితులు పలువురు మెచ్చిన గ్రంథము. 340 పుటలు. 28 పానుల గ్లేజు పేజరు నుంచి యట్టబెండు. మెరు 2-1-0 చాటు పద్యముజేమంజరి ద్వితీయ భాగం 1-8-0 మూన్నాళ్ల మచ్చుట 0-4-0 ప్రబంధ రత్నాశరి 1-8-0
141 మణిమంజరి మేనేజరు, 3/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

అమృతాంజనము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు

తెలుగు మహాశయి జీవితము సంపూర్ణావస్థాసములు. (మా. పత్రికా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ బాలశిక్ష (తెలుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోశావస్థాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం - నాటకము 0 8 0 శారదాంబ - శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు తేలులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
పత్మవత్సవాభ్యాసము - పద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును తేవట్టిన సాతకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు పాఠశాస్త్రము డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0
కత్తమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సతీకా ఆధ్వర్యచింతామణి 0-12-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదటి మై అనుభవవైద్యుడు 600 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము ప్రతియంట నుండగనది అందరు చేయదగిన మందులు 1 క 1-4-0 885 (2) వి. పి. 0-8-0
 ఆరోగ్యదర్శనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1 క 0-6-0 వి. పి. 0-4-0
 ఆయుర్వేదచంద్రిక:— ఆరోగ్య, వైద్య, శారీర, నిధాన పనులను, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యప్రతి. మూడి యంచితము చందా రు 2-8-0
 వై 8 ని ఏకకాలముందు కొరవహరికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పరిచేసి. (నెల్లూరు జిల్లా)

చాతులు - తాళములు

మంగళికత్తులు. ఆంధ్రసాహిత్యచేత చేయబడినవి. కులయింపి వెంటనే ధర్మకామలాలగుట వ్రాయుడు. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. 8031 పెద్దాపురం. (హాబారిజిల్లా) తెలంగాణలో ఆదేశము: "వెండి ప్రింట్" పెద్దాపురం.

నత్యవత్సవ పాఖ్యానము

ప్రతి 1-8 ధర్మ రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము ఇయ్యది పర్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన శ్రోత కావ్యము లలితమగునైతి. ధారాళమగు వివరణ. పండితులు మెచ్చుకొన్నది. ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

వెంటుకలే ఆందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilets, Kaminiya Oil, & Otto Dilbahar, Sold everywhere,"

వెంటుకలు దుష్ప్రసారం ఉడికరాకమునుపే త్వరపడు. ఉడికవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలుపాడైపోవును. అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే
కామినియా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది విజ్ఞప్తు చేయబడినది.)

వెంటుకల కెట్టి రోగమున్నను, ఇరో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవధము వెంటుకలు చిట్టుట గాని, గడకుగ గాని యుండదు మీ వెంటుకల మరల యెప్పుటి మెత్తిదామును గల్గి కట్టుకలే నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంటుకలు మెట్టుకట్టితిమిగనో కనిపెట్టుడు

కామినియా తలనూనెను నిన్ను కల్యాణకృష్ణునికే తెలుసు.

వెల బుడి 1-కే 2-కే రూపాయి వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"బుటో దిల్ బహారు"ను వ్రాయుడు.

ఇది విజ్ఞప్తు చేయబడినది ఆధ్వర్యకమైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడి 1 కే ధర్మ రు 2-0-0

కొన్ని బుడి 1 కే ధర్మ రు 0-12-0

కొన్ని బుడి 1-3 ధర్మ రు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిదుమారములందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మవారందరికడనున్న, నిరసి అమ్మవారికడనున్న దా దొరుకును. శేకున్సు,

సోలు యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్మామక్కుడు, బాంబాయి.